

HỘI ĐỒNG QUỐC GIA THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA

Môn: Âm nhạc – Lớp 11

*(Kèm theo Quyết định số 2026/QĐ-BGDĐT ngày 21 tháng 7 năm 2022
của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)*

Họ và tên	Chức vụ Hội đồng
Ông Nguyễn Bình Định	Chủ tịch
Ông Lê Vinh Hưng	Phó Chủ tịch
Ông Trần Văn Minh	Ủy viên, Thư kí
Bà Lê Thị Minh Xuân	Ủy viên
Bà Đỗ Thị Linh Chi	Ủy viên
Bà Lê Diệu Linh	Ủy viên
Ông Nguyễn Thế Phương	Ủy viên
Ông Phạm Bá Sản	Ủy viên
Bà Phạm Thị Ý Nhi	Ủy viên

NGUYỄN HOÀNG HẬU (Tổng Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH (Chủ biên)
HOÀNG HOA – PHẠM VĂN GIÁP

Âm nhạc **11**

BẢN MẪU

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Lời nói đầu

Các em học sinh thân mến!

Các em đã trải qua một năm học với môn Âm nhạc ở cấp Trung học phổ thông mang nhiều màu sắc thú vị. Ở lớp 11, các em sẽ tiếp tục khám phá kiến thức, kĩ năng âm nhạc qua các nội dung hát, nghe nhạc, đọc nhạc, lí thuyết âm nhạc, nhạc cụ, thưởng thức âm nhạc ở một mức độ cao hơn và góp phần giúp các em hình thành định hướng nghề nghiệp một cách rõ ràng hơn.

Những bài hát, bản nhạc hay, những kiến thức âm nhạc bổ ích, thú vị đã trở thành những người bạn đồng hành trên con đường học tập tri thức văn hoá nghệ thuật. Các em hãy đón nhận âm nhạc theo cách thức tự nhiên để có thể cảm nhận các yếu tố âm nhạc một cách khách quan và đầy đủ nhất.

So với sách giáo khoa *Âm nhạc 10*, sách giáo khoa *Âm nhạc 11* đi sâu hơn về một số kiến thức, kĩ năng âm nhạc. Các em được tạo điều kiện để chủ động khai thác các học liệu. Chúng ta hãy cùng bắt đầu hành trình âm nhạc năm lớp 11 đầy hào hứng và hiệu quả nhé!

Các tác giả

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Cuốn sách *Âm nhạc 11* có hai phần:

Phần 1: **Kiến thức chung**, gồm 6 chủ đề. Sau hoạt động mở đầu, các kiến thức được hình thành, luyện tập và vận dụng qua các mạch nội dung.

Phần 2: **Lựa chọn** (Hát hoặc Nhạc cụ), gồm 4 bài học.

KÍ HIỆU DÙNG TRONG SÁCH

CÁC MẠCH NỘI DUNG

HÁT

NGHE NHẠC

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

NHẠC CỤ

ĐỌC NHẠC

THƯỞNG THỨC ÂM NHẠC

CÁC HOẠT ĐỘNG

Mở đầu

Kiến thức mới

Luyện tập

Vận dụng

Giữ gìn sách sạch đẹp. Không viết, vẽ vào sách.

CHỦ ĐỀ 1

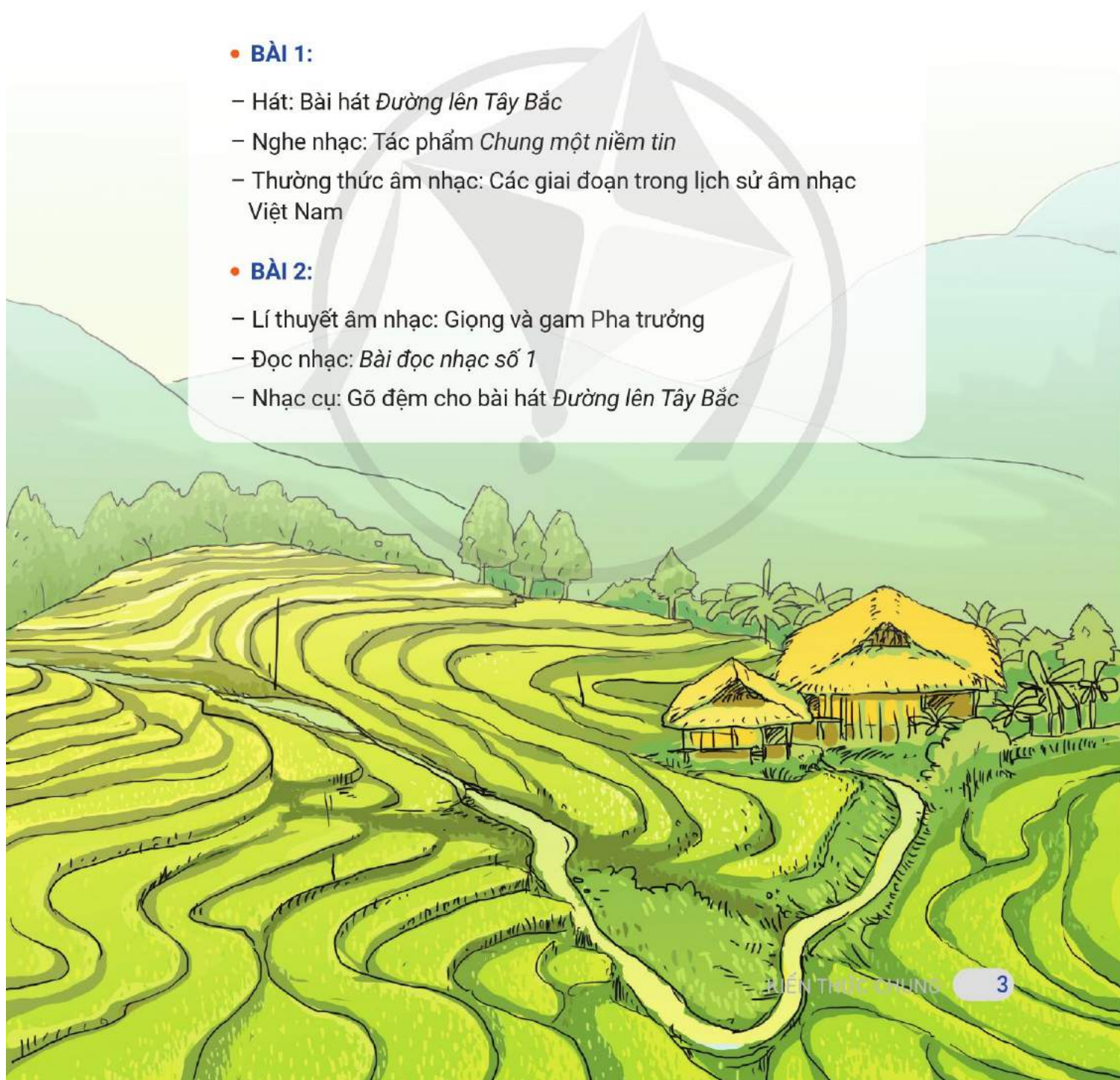
NON SÔNG TƯƠI ĐẸP

• **BÀI 1:**

- Hát: Bài hát *Đường lên Tây Bắc*
- Nghe nhạc: Tác phẩm *Chung một niềm tin*
- Thường thức âm nhạc: Các giai đoạn trong lịch sử âm nhạc Việt Nam

• **BÀI 2:**

- Lí thuyết âm nhạc: Giọng và gam Pha trưởng
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 1*
- Nhạc cụ: Gõ đệm cho bài hát *Đường lên Tây Bắc*

Bài 1

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc trong bài hát *Đường lên Tây Bắc*.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật; nhắc lại được chủ đề chính của tác phẩm *Chung một niềm tin*.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được vài nét về các giai đoạn lịch sử âm nhạc Việt Nam.

 Kể tên một số bài hát có nội dung liên quan đến một địa phương, địa danh ở Việt Nam.

HÁT

ĐƯỜNG LÊN TÂY BẮC

Vừa phải

Nhạc và lời: Văn An

Đường lên Tây Bắc xa xôi, nếp nhà sàn thấp
(Đường) lên Tây Bắc quanh co, tiếng chim rừng đây
thoáng. Đàng xa tiếng hát dân quân, tiếng reo lưng đồi
đó. Đàng xa tiếng hát đồng xanh, lúa reo trên đồi
nương. Cùng bảo vệ quê hương, sức trai bèn gan chiến
cao. Cùng tập đoàn tăng gia, giữ nương giồng thêm ngô
đầu. Tay súng dân quân bao phen còn ghi máu
sẵn. Ta quyết thi đua nuôi quân để mau thắng

Ca khúc *Đường lên Tây Bắc* là một trong những bài hát nổi tiếng của nhạc sĩ Văn An (1929 – 2011) được ông sáng tác trong thời kì kháng chiến chống Pháp. Giai điệu mượt mà, trong sáng, mang đậm tính trữ tình và bản sắc riêng trong từng ý nhạc đã vẽ nên bức tranh thơ mộng nơi miền Tây Bắc của đất nước Việt Nam. Vẻ đẹp thanh bình của vùng núi cùng tinh thần chiến đấu quả cảm của quân dân ta đã được tác giả truyền tải khéo léo qua những lời ca dung dị và mộc mạc. Ông đã được trao tặng Huân chương Độc lập hạng Ba và Giải thưởng Nhà nước về Văn học – Nghệ thuật đợt đầu tiên. Một số tác phẩm nổi tiếng của ông như: *Đôi dép Bác Hồ*, *Nhịp cầu nối những bờ vui* (thơ Phan Văn Từ), *Ta ra trận hôm nay*,...

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 9 (*Đường lên... đôi nương*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 10 đến hết (*Cùng bảo vệ... mền yêu*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
 - ✓ Thực hiện đúng các từ có hát luyện.
 - ✓ Thể hiện đúng cao độ quãng nửa cung ở nhịp thứ 15.
 - ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn; sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh.
 - ✓ Thể hiện đúng tính chất trữ tình, mềm mại của bài hát.
- 🎵 • Thể hiện bài hát kết hợp với gõ đệm theo nhịp, theo phách.
 - Thực hiện bài hát *Đường lên Tây Bắc* bằng các hình thức khác nhau (đơn ca, tốp ca,...).
- 💡 • Dàn dựng và biểu diễn bài hát *Đường lên Tây Bắc* ở hình thức tốp ca, có kết hợp với múa phụ họa và gõ đệm bằng các nhạc cụ tự tạo.

NGHE NHẠC

CHUNG MỘT NIỀM TIN

(Trích)

Trong sáng, mượt mà

Sáng tác: Xuân Khải

Nhà giáo Nhân dân, nhạc sĩ Xuân Khải, tên đầy đủ là Đặng Xuân Khải (1936 – 2008), nguyên quán Bắc Ninh, là người có nhiều sáng tác xuất sắc cho nhạc cụ truyền thống, đồng thời là nghệ sĩ biểu diễn, giảng viên và nhà quản lý giáo dục,... Ông khai thác chất liệu âm nhạc dân gian một cách tinh tế và sâu sắc, nâng cao và sáng tạo nhiều hình thức kỹ thuật trình diễn mới. Tác phẩm hoà tấu nhạc cụ dân tộc *Chung một niềm tin* là một trong những sáng tác xuất sắc được trao Giải thưởng Nhà nước về Văn học – Nghệ thuật đợt 1 năm 2001 cùng với một số tác phẩm tiêu biểu như *Cung đàn đất nước*, *Quê ta*, *Cảm xúc quê hương*, *Giữ trọn mùa xuân*,...

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và nhận biết một số nhạc cụ diễn tấu trong bài *Chung một niềm tin*.
- ✓ Nhắc lại nét nhạc của chủ đề chính trong trích đoạn *Chung một niềm tin*.
- ✓ Cảm nhận tính chất âm nhạc trong tác phẩm *Chung một niềm tin*.

- Nghe nhạc kết hợp gõ đệm theo tiết tấu của chủ đề chính.

- Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của bài *Chung một niềm tin*.

VÀI NÉT VỀ LỊCH SỬ ÂM NHẠC VIỆT NAM

1. Khái quát chung

Âm nhạc Việt Nam ra đời và phát triển dựa trên cuộc sống lao động của người dân và những đặc điểm về địa lí, tài nguyên thiên nhiên của các vùng miền cùng với truyền thống văn hoá và bản sắc dân tộc.

Đây là nền âm nhạc ra đời sớm, đa sắc tộc, nhiều tầng, nhiều lớp; gắn liền với tín ngưỡng và phong tục tập quán của các dân tộc.

Lịch sử âm nhạc Việt Nam trước hết là quá trình hình thành và phát triển nền âm nhạc dân gian phong phú, đa dạng của các tộc người và là nền tảng của âm nhạc bác học chuyên nghiệp Việt Nam (trích từ cuốn *Lược sử Âm nhạc Việt Nam*, tác giả Nguyễn Thụy Loan, Nhà xuất bản Âm nhạc, 1993).

2. Các thời kì trong lịch sử âm nhạc Việt Nam

I	II	III
<i>Âm nhạc Việt Nam thời kì đầu dựng nước và giữ nước (từ thiên niên kỉ thứ II trước Công nguyên đến thế kỉ X).</i> 1. Âm nhạc giai đoạn Hùng Vương. 2. Âm nhạc giai đoạn Bắc thuộc và chống Bắc thuộc.	<i>Âm nhạc thời kì quốc gia phong kiến độc lập tự chủ (từ thế kỉ X đến nửa đầu thế kỉ XIX).</i> 1. Âm nhạc giai đoạn đầu xây dựng và củng cố quốc gia phong kiến độc lập tự chủ. 2. Âm nhạc giai đoạn nhà Lê. 3. Âm nhạc giai đoạn nhà Nguyễn.	<i>Âm nhạc Việt Nam từ nửa sau thế kỉ XIX đến nay.</i> 1. Âm nhạc nửa sau thế kỉ XIX đến năm 1945. 2. Âm nhạc Việt Nam từ 1945 đến nay: - Âm nhạc từ 1945 – 1954. - Âm nhạc từ 1954 – 1975. - Âm nhạc từ 1975 đến nay.

Kể tên các giai đoạn trong lịch sử âm nhạc Việt Nam.

Sưu tầm hình ảnh minh hoạ cho một số giai đoạn trong lịch sử âm nhạc Việt Nam để chia sẻ với các bạn.

BÀI 2

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được bản nhạc viết ở giọng Pha trưởng; biết ghi chép bản nhạc.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Pha trưởng; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 1*; biết đọc nhạc kết hợp đánh nhịp.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu bằng nhạc cụ gõ; biết ứng dụng đệm cho bài hát *Đường lên Tây Bắc*.

 Xác định dấu hiệu nhận biết các giọng đã học: Đô trưởng, La thứ, Son trưởng, Mi thứ.

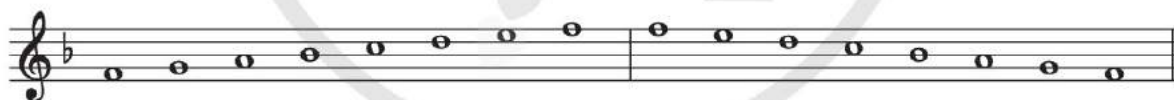
LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

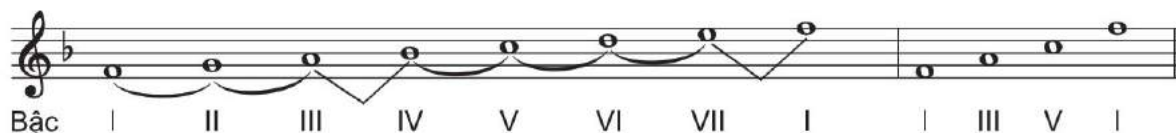
Giọng Pha trưởng là điệu thức trưởng, có âm chủ (bậc I) là nốt Pha. Hoá biểu có một dấu giáng (Si giáng).

Kí hiệu: F–dur/ F–major.

Gam Pha trưởng:

Giọng Pha trưởng và tương quan quãng 2 giữa các bậc **Các âm ổn định**

- Nêu các dấu hiệu nhận biết giọng Pha trưởng.
- Xác định các âm ổn định của giọng Pha trưởng trong *Bài đọc nhạc số 1* (trang 9).
- Tìm dấu hiệu của giọng Pha trưởng trong *Bài đọc nhạc số 1*.

So sánh và tìm điểm giống nhau, khác nhau của các giọng Đô trưởng, Son trưởng và Pha trưởng.

ĐỌC NHẠC

1. Luyện đọc quãng 2 và tiết tấu $\frac{4}{4}$ x x x x x x x

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Pha trưởng và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Luyện tập âm hình tiết tấu $\frac{4}{4}$ x x x x x x x; thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Luyện tập từng nhịp, sau đó ghép cả bài.

2. Bài đọc nhạc số 1

Vừa phải

Biên soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.

- Thực hiện Bài đọc nhạc số 1 theo nhóm.

- Đọc Bài đọc nhạc số 1 kết hợp đánh nhịp $\frac{4}{4}$.

- Tạo các âm hình tiết tấu mới từ đầu đến nhịp thứ 5 của Bài đọc nhạc số 1. Chép lại câu nhạc đó ra vở và thực hiện đọc nhạc.

NHẠC CỤ

Mẫu tiết tấu cho nhạc cụ gõ tự tạo và vận động cơ thể

Mẫu tiết tấu 1

Diagram illustrating the rhythm pattern 1 for two types of self-made percussion instruments (Nhạc cụ gõ tự tạo 1 and Nhạc cụ gõ tự tạo 2) in 2/4 time. The diagram shows three staves with musical notation and corresponding body movement icons.

Nhạc cụ gõ tự tạo 1: The first staff shows a sequence of four quarter notes (x) with body movement icons (clapping hands) below them. The second staff shows a sequence of four quarter notes (x) with body movement icons (clapping hands) below them.

Nhạc cụ gõ tự tạo 2: The third staff shows a sequence of four quarter notes (x) with body movement icons (clapping hands) below them.

Mẫu tiết tấu 2

Diagram illustrating the rhythm pattern 2 for two types of self-made percussion instruments (Nhạc cụ gõ tự tạo 1 and Nhạc cụ gõ tự tạo 2) in 2/4 time. The diagram shows three staves with musical notation and corresponding body movement icons.

Nhạc cụ gõ tự tạo 1: The first staff shows a sequence of four quarter notes (x) with body movement icons (clapping hands) below them. The second staff shows a sequence of four quarter notes (x) with body movement icons (clapping hands) below them.

Nhạc cụ gõ tự tạo 2: The third staff shows a sequence of four quarter notes (x) with body movement icons (clapping hands) below them.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện tiết tấu của từng bè ở nhịp độ chậm; sau đó tăng dần đến mức vừa phải; rõ phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Ghép bè, duy trì nhịp độ ổn định.

• Thực hiện mẫu tiết tấu 1 và 2 theo nhóm.

• Đệm cho bài hát *Đường lên Tây Bắc*.

– Mẫu tiết tấu 1 đệm cho đoạn 1.

– Mẫu tiết tấu 2 đệm cho đoạn 2.

• BÀI 3:

- Hát: Bài hát *Thanh niên làm theo lời Bác*
- Nghe nhạc: Bài hát *Mong ước kỉ niệm xưa*
- Thường thức âm nhạc: Âm nhạc Việt Nam thời kì đầu dựng nước, giữ nước và thời kì quốc gia phong kiến độc lập tự chủ

• BÀI 4:

- Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Pha trưởng
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 2*
- Nhạc cụ: Hoà tấu và biến tấu với nhạc cụ gõ

BÀI 3

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài hát *Thanh niên làm theo lời Bác*; mở rộng âm vực; biết hát kết hợp đánh nhịp.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật trong nội dung bài hát *Mong ước kỉ niệm xưa*; biết biểu lộ cảm xúc khi nghe nhạc.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được vài nét về giai đoạn âm nhạc thời kì đầu dựng nước, giữ nước và thời kì quốc gia phong kiến độc lập tự chủ trong lịch sử âm nhạc Việt Nam.

 Kể tên một số ca khúc viết về phong trào thanh niên mà em biết.

HÁT

THANH NIÊN LÀM THEO LỜI BÁC

Nhịp đi, khoẻ

Nhạc và lời: Hoàng Hoà

Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng nhau đi lên.

Giờ nắm tay thề gìn giữ hoà bình độc lập tự do.

Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng quyết tiến bước.

Đánh tan quân thù xây đắp cuộc đời hạnh phúc ấm no.

Tác giả Hoàng Hoà (1930 – 2015) đã gắn bó với hoạt động của Đoàn thanh niên từ khi còn rất trẻ. Ông sáng tác nhiều ca khúc dành cho lứa tuổi thanh thiếu niên, trong đó, bài *Thanh niên làm theo lời Bác* được Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh toàn quốc lần thứ VI chọn làm bài ca chính thức của Đoàn. Bài hát thể hiện lòng nhiệt huyết của tuổi trẻ mong được góp sức vào công cuộc bảo vệ và xây dựng đất nước.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 16 (*Kết liên lại... hạnh phúc ăm no*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 17 đến nhịp thứ 33 (*Đi lên thanh niên... ắt làm nên*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh.
- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Hát rõ lời, gọn tiếng.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, chú ý mở rộng âm vực trong đoạn 2.
- ✓ Thể hiện đúng tiết tấu cùng các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Thể hiện đúng tính chất dứt khoát, khoẻ khoắn của bài hát.

- Thực hiện bài hát *Thanh niên làm theo lời Bác* theo nhóm.
- Thể hiện bài hát kết hợp đánh nhịp hoặc vỗ tay theo phách.

Dàn dựng bài hát *Thanh niên làm theo lời Bác* có sử dụng hình thức hát đuổi.

NGHE NHẠC

MONG ƯỚC KỈ NIỆM XƯA

Bồi hồi, tha thiết

Nhạc và lời: Nguyễn Xuân Phương

Thời gian trôi qua mau chỉ còn lại những kỉ niệm. Kỉ niệm
thân yêu ơi sẽ còn nhớ mãi tiếng thầy cô. Bạn bè
mến thương ơi sẽ còn nhớ những lúc giận hờn. Để rồi
mai chia xa lòng chợt dâng niềm thiết tha nhớ bạn bè
nhớ mái trường xưa. Đặt bàn tay lên môi giữ chặt tiếng
nấc nghẹn ngào. Thời gian sao đi mau xin hãy ngừng
trôi. Dù vẫn mãi luyến tiếc khi đã xa rồi. Bạn bè ơi
vang đâu đây còn giọng nói tiếng cười.
Những nỗi nhớ niềm thương gửi cho ai.
Nếu có ước muốn trong cuộc đời này.
Hãy nhớ ước muốn cho thời gian trở lại. Cho Bên

Nhạc sĩ Xuân Phương (sinh năm 1973) là tác giả của nhiều bài hát được đông đảo khán giả yêu mến như: *Lời ru cho con*, *Lời chưa nói*, *Nếu phải xa nhau*, *Anh...* *Mong ước kỉ niệm xưa* là sáng tác được viết cho bộ phim *Xin hãy tin em* của đạo diễn Đỗ Thanh Hải được phát sóng năm 1997. Ca khúc có giai điệu trong sáng, tha thiết, nhịp độ chậm rãi,... gợi lại những năm tháng tuổi trẻ với nhiều kỉ niệm và ước mơ đẹp của thời sinh viên.

● Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và cảm nhận nội dung, tính chất âm nhạc của bài hát *Mong ước kỉ niệm xưa*.
- ✓ Phân chia bài hát thành các đoạn nhạc, so sánh tính chất âm nhạc giữa các đoạn.
- ✓ Nhắc lại một số câu nhạc trong bài hát *Mong ước kỉ niệm xưa*.

 Cảm nhận giá trị nghệ thuật trong bài hát *Mong ước kỉ niệm xưa*.

● Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Phân tích ý nghĩa trong nội dung bài hát: tính thẩm mỹ, tính giáo dục,...
- ✓ Phân tích giá trị nghệ thuật trong đặc điểm âm nhạc: giai điệu, nhịp độ, âm khu, âm vực,...

 Sưu tầm, nghe và nêu cảm nhận một số bài hát viết về những kỉ niệm, ước mơ của tuổi học trò.

ÂM NHẠC VIỆT NAM THỜI KÌ ĐẦU DỰNG NƯỚC, GIỮ NƯỚC VÀ THỜI KÌ QUỐC GIA PHONG KIẾN ĐỘC LẬP TỰ CHỦ

1

ÂM NHẠC THỜI KÌ ĐẦU DỰNG NƯỚC VÀ GIỮ NƯỚC

(Thiên niên kỉ thứ II TCN – thế kỉ X)

Giai đoạn Hùng Vương (thiên niên kỉ II TCN – thế kỉ II TCN); giai đoạn Bắc thuộc và chống Bắc thuộc (thế kỉ II TCN – thế kỉ X).

- Âm nhạc dân gian ra đời và từng bước phát triển mạnh mẽ với nhiều thể loại phong phú như: hát ru, hát giao duyên, hò, ví phường vải, hát dô, chèo tàu,...
- Nhạc khí: trống da, trống đồng, cồng chiêng, chuông, sênh phách, khèn, tù và,...

Khèn

Khèn bè trong văn hoá của người H' Mông
(<https://dantocmiennui.vn>)

Trống đồng Đông Sơn

Trung bày tại Bảo tàng Guimet, Paris, Pháp
(<https://vi.m.wikipedia.org>)

2

ÂM NHẠC THỜI KÌ QUỐC GIA PHONG KIẾN ĐỘC LẬP TỰ CHỦ

(Thế kỉ X – nửa đầu thế kỉ XIX)

- Âm nhạc cung đình hình thành dưới triều Lý (thế kỉ X).
- Âm nhạc Đạo giáo và Phật giáo phát triển rộng rãi.
- Các loại hình nghệ thuật sân khấu ra đời như: múa rối nước, chèo, tuồng,...
- Ca nhạc thính phòng (ca trù, ca Huế) và nghệ thuật sân khấu cổ truyền (tuồng, chèo) phát triển mạnh dưới triều Nguyễn.
- Nhạc khí phát triển thêm các nhạc cụ họ dây như: đàn nhị, đàn đáy,...

- Liệt kê một số thể loại âm nhạc trong thời kì đầu dựng nước, giữ nước và thời kì quốc gia phong kiến độc lập tự chủ.
- So sánh sự phát triển của các thể loại âm nhạc và nhạc khí trong thời kì đầu dựng nước, giữ nước và thời kì quốc gia phong kiến độc lập tự chủ.

BÀI 4

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được các hợp âm ba chính, ba phụ và bảy át của giọng Pha trưởng.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 2*; biết đọc nhạc kết hợp đánh nhịp.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu bằng các nhạc cụ gõ; biết biến tấu đơn giản khi chơi nhạc cụ gõ.

 Kể tên một số hợp âm trong giọng Son trưởng và Mi thứ.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

MỘT SỐ HỢP ÂM CỦA GIỌNG PHA TRƯỞNG

1. Hợp âm ba của giọng Pha trưởng

Bậc	I	II	III	IV	V	VI	VII
F	Gm	Am	B ^b	C	Dm	E ^{dim}	

Kí hiệu và tên gọi hợp âm

F: hợp âm Pha trưởng

C: hợp âm Đô trưởng

Gm: hợp âm Son thứ

Dm: hợp âm Rê thứ

Am: hợp âm La thứ

E^{dim}: hợp âm Mi giảm

B^b: hợp âm Si giáng trưởng

Hợp âm ba chính của giọng Pha trưởng là các hợp âm: F, B^b, C.

Hợp âm ba phụ của giọng Pha trưởng là các hợp âm: Gm, Am, Dm, E^{dim}.

2. Hợp âm bảy át của giọng Pha trưởng

Hợp âm bảy át là hợp âm bảy xây dựng trên bậc V của điệu thức.

Hợp âm bảy át của giọng Pha trưởng là hợp âm C⁷.

C⁷

Hợp âm Đô bảy

• Viết tên và kí hiệu một số hợp âm của giọng Pha trưởng vào vở.

• Nêu thành phần âm của các hợp âm: F, B^b, C, C⁷.

Nghe và cảm nhận tính chất các hợp âm ba chính, hợp âm bảy át của giọng Pha trưởng.

ĐỌC NHẠC

1. Luyện đọc quãng 2, quãng 3 với tiết tấu $\frac{3}{8}$ x. x x

Hướng dẫn thực hiện

✓ Đọc đúng cao độ gam Pha trưởng và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.

✓ Luyện tập âm hình tiết tấu $\frac{3}{8}$ x. x x; thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ.

✓ Luyện tập từng nhịp, sau đó ghép cả bài.

2. Bài đọc nhạc số 2

Vừa phải, nhịp nhàng

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.

- Thực hiện *Bài đọc nhạc số 2* theo nhóm.
- So sánh tiết tấu giữa các câu nhạc trong *Bài đọc nhạc số 2*.
- Đọc *Bài đọc nhạc số 2* kết hợp đánh nhịp.

Sưu tầm một bài hát ở giọng Pha trưởng và đọc nhạc bài hát đó.

NHẠC CỤ

HOÀ TẤU NHẠC CỤ GỖ

Thể hiện mẫu tiết tấu sau bằng nhạc cụ gõ tự chọn.

Nhạc cụ gõ 1

Nhạc cụ gõ 2

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Luyện tập riêng từng bè bằng động tác vỗ tay hoặc sử dụng nhạc cụ gõ.
- ✓ Luyện tập riêng từng bè từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức vừa phải.
- ✓ Ghép 2 bè hoàn chỉnh, đảm bảo giữ nhịp độ ổn định.

- Thực hiện bài hoà tấu theo nhóm, sau đó đổi bè cho nhau.
- Thay đổi loại nhạc cụ gõ cho mỗi bè để cảm nhận sự kết hợp các âm sắc khác nhau.

Lựa chọn một nhịp trong bài hoà tấu nhạc cụ gõ, sau đó thay đổi trường độ và ứng dụng đệm cho bài hát mà em biết.

CHỦ ĐỀ 3

ĐIỆU HÁT QUÊ HƯƠNG

• BÀI 5:

- Hát: Bài *Lí chiều chiều*
- Nghe nhạc: Trích đoạn Chương I Giao hưởng *Quê hương*
- Thường thức âm nhạc: Giai đoạn cuối thế kỉ XIX đến năm 1945 trong lịch sử âm nhạc Việt Nam

• BÀI 6:

- Lí thuyết âm nhạc: Giọng và gam Rê thứ
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 3*
- Nhạc cụ: Thể hiện *Bài đọc nhạc số 3* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu

BÀI 5

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái; biết vận dụng kĩ thuật hát luyến khi hát bài *Lí chiều chiều*; biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc; biết hát kết hợp gõ đệm.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật trong Chương I Giao hưởng *Quê hương*; nhắc lại được chủ đề chính của bản nhạc.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm âm nhạc thời kì nửa sau thế kỉ XIX đến năm 1945 trong lịch sử âm nhạc Việt Nam.

 Kể tên một số bài dân ca mà em yêu thích.

HÁT

LÍ CHIỀU CHIỀU

Dân ca Nam Bộ
Kí âm: Trần Kiệt Tường

Vừa phải

Chiều chiều ra đứng tây lầu tây. Tây lầu tây. Thấy cô tang tình gánh nước tưới cây tưới cây ngô đồng. Xui ai xui trong lòng trong lòng tôi thương, thương cô tưới cây ngô đồng.

Các điệu lí của Nam Bộ là một trong những loại dân ca phong phú về nội dung và điệu thức. Lời hát bình dị, mộc mạc với những đề tài gần gũi, thể hiện tình cảm trong cuộc sống. *Lí chiều chiều* là bài dân ca Nam Bộ có giai điệu trữ tình với nhiều luyến âm đặc trưng đã tạo được cảm xúc sâu lắng cho người hát cũng như người nghe.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Xác định và thực hiện đúng các từ có luyến láy.
- ✓ Thể hiện đúng các âm hình tiết tấu đảo phách, giữ nhịp độ ổn định.
- ✓ Thể hiện ngữ điệu miền Nam (không bắt buộc) và tính chất trữ tình của bài hát.

Thể hiện bài *Lí chiều chiều* kết hợp gõ đệm bằng nhạc cụ gõ.

Sáng tạo mẫu tiết tấu đệm phù hợp, sau đó trình diễn bài dân ca *Lí chiều chiều* kết hợp với gõ đệm bằng nhạc cụ gõ tự làm từ chất liệu sẵn có.

NGHE NHẠC

GIAO HƯỞNG QUÊ HƯƠNG

Bản Giao hưởng *Quê hương*, tác phẩm tốt nghiệp Đại học chuyên ngành sáng tác tại Bulgaria của nhạc sĩ Hoàng Việt (1928 – 1967), gồm có 4 chương và được tác giả đề tặng “*Kính dâng Nam Bộ trong cuộc chiến đấu anh dũng chống ngoại xâm*”. Hình tượng âm nhạc trong các chương thống nhất một nội dung xuyên suốt là phản ánh cuộc đấu tranh giành độc lập, tự do cho Tổ quốc của Nhân dân Việt Nam. Trong Chương I, tác giả đã khai thác các chất liệu âm nhạc khác nhau để tạo nên những âm hưởng đa dạng cho mỗi chủ đề.

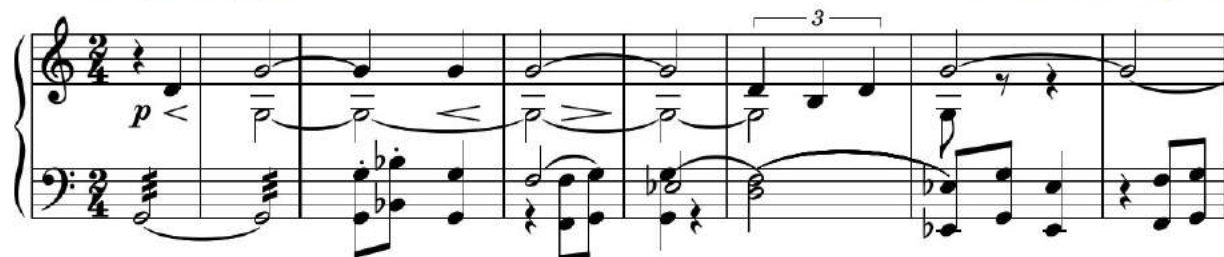
Chủ đề mở đầu: khai thác âm điệu bài *Hội nghị Diên Hồng* của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước.

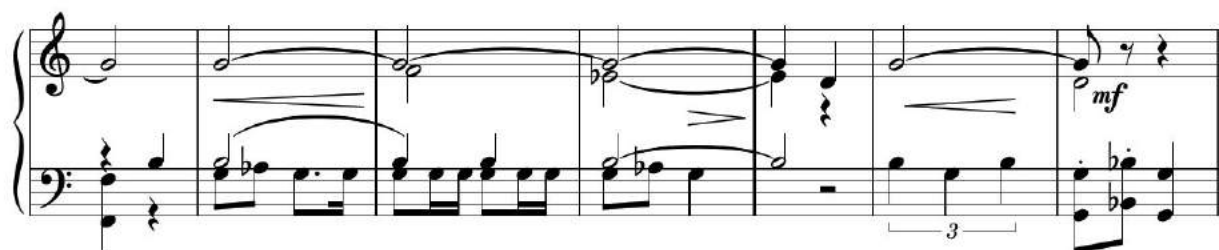
Chủ đề mở đầu Chương I

(Trích)

Vừa phải, uy nghi

Sáng tác: Hoàng Việt

Chủ đề I: khai thác âm điệu bài *Lên đàng* của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước.

Chủ đề I Chương I

(Trích)

Nhiệt huyết, mạnh mẽ

Sáng tác: Hoàng Việt

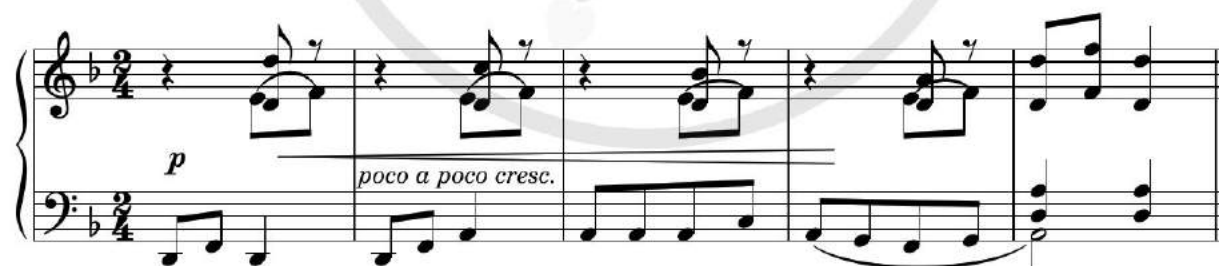
Chủ đề II: khai thác âm điệu bài *Nam Bộ kháng chiến* của nhạc sĩ Tạ Thanh Sơn.

Chủ đề II Chương I

(Trích)

Với sự cảm kích mạnh mẽ

Sáng tác: Hoàng Việt

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Nghe và nhận biết một số nhạc cụ điển tấu giai điệu chính của chủ đề mở đầu, chủ đề I và chủ đề II trong Chương I Giao hưởng *Quê hương*.
- ✓ Nhắc lại một chủ đề mà em nhớ trong trích đoạn Chương I Giao hưởng *Quê hương*.
- ✓ Cảm nhận về tính chất âm nhạc của từng chủ đề.

 Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của từng chủ đề trong trích đoạn Chương I Giao hưởng *Quê hương*.

 Nêu những hình ảnh em tưởng tượng được khi nghe trích đoạn Chương I Giao hưởng *Quê hương*.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

ÂM NHẠC VIỆT NAM NỬA SAU THẾ KỈ XIX ĐẾN NĂM 1945

- Ảnh hưởng của âm nhạc phương Tây biểu hiện rõ trong thể loại ca khúc.
- Xuất hiện âm nhạc cải cách (Tân nhạc).
- Ba khuynh hướng chính trong sáng tác ca khúc: lãng mạn, hùng ca yêu nước, cách mạng.
- Một số tác giả, tác phẩm:

Khuynh hướng	Tác giả	Tác phẩm
Lãng mạn	Nguyễn Văn Tuyên	<i>Một kiếp hoa</i>
	Nguyễn Xuân Khoát	<i>Bình minh</i>
	Đặng Thế Phong	<i>Con thuyền không bến</i>
	Hoàng Quý	<i>Cô láng giềng</i>
	Đoàn Chuẩn – Từ Linh	<i>Gửi gió cho mây ngàn bay</i>
Hùng ca yêu nước	Đỗ Nhuận	<i>Lời cha già</i>
	Hoàng Quý	<i>Khoan hò khoan</i>
	Thắm Oánh	<i>Thanh niên ơi</i>
	Lưu Hữu Phước	<i>Người xưa đâu tá</i>
Cách mạng	Đinh Nhu	<i>Cùng nhau đi Hồng binh</i>
	Đỗ Nhuận	<i>Du kích ca</i>
	Văn Cao	<i>Tiến quân ca</i>
	Nguyễn Đình Thi	<i>Diệt phát xít</i>

 Kể tên một số nhạc sĩ khác thuộc ba khuynh hướng chính trong sáng tác ca khúc thời kì trước năm 1945.

 Suu tầm một số tác phẩm thuộc ba khuynh hướng trong sáng tác ca khúc thời kì trước năm 1945 để chia sẻ với các bạn.

BÀI 6

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được bản nhạc viết ở giọng Rê thứ; cảm nhận được sự khác nhau giữa giọng trưởng và giọng thứ.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 3*; phân biệt được các nét nhạc; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng cao độ, trường độ, nhịp độ bài luyện ngón và *Bài đọc nhạc số 3* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu; biết ứng tác đơn giản khi chơi nhạc cụ.

 Thể hiện gam và hợp âm rải giọng Mi thứ bằng kèn phím.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

GIỌNG RÊ THỨ

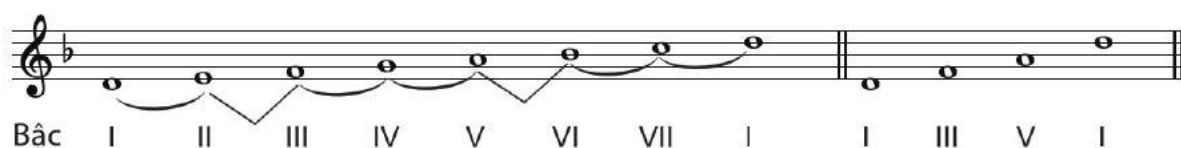
Giọng Rê thứ tự nhiên là điệu thức thứ, có âm chủ (bậc I) là nốt Rê. Hoá biểu có một dấu giáng (Si giáng).

Kí hiệu: d-moll/ d-minor.

Gam Rê thứ tự nhiên

Giọng Rê thứ tự nhiên và tương quan quãng 2 giữa các bậc Các âm ổn định

Giọng Rê thứ hoà thanh khác giọng Rê thứ tự nhiên do có bậc VII tăng lên nửa cung (nốt Đô thăng). Các bậc âm ổn định giống như giọng Rê thứ tự nhiên.

Gam Rê thứ hoà thanh

Giọng Rê thứ hoà thanh

Bậc VII nâng lên nửa cung

- Tìm dấu hiệu của giọng Rê thứ hoà thanh trong *Bài đọc nhạc số 3*.
 - Tìm điểm giống nhau, khác nhau giữa giọng Pha trưởng và Rê thứ.
- Nghe và cảm nhận sự khác biệt về tính chất âm nhạc giữa giọng Pha trưởng và Rê thứ.

ĐỌC NHẠC

1. Luyện đọc quãng 2, quãng 3 với tiết tấu $\frac{3}{4}$.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Rê thứ và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Luyện tập âm hình tiết tấu $\frac{3}{4}$; thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Luyện tập từng nhịp, sau đó ghép cả bài.

2. Bài đọc nhạc số 3

Linh hoạt

Biên soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.

- Thực hiện *Bài đọc nhạc số 3* theo nhóm.
- So sánh tiết tấu giữa các câu trong *Bài đọc nhạc số 3*.
- Đọc nhạc kết hợp gõ đệm bằng nhạc cụ gõ hoặc vận động cơ thể.

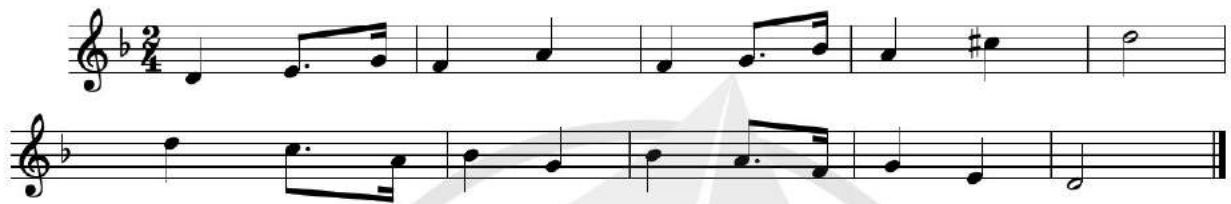

NHẠC CỤ

NHẠC CỤ THỂ HIỆN GIAI ĐIỆU

1. Bài luyện ngón quãng 2, quãng 3

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Sử dụng một trong những nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học như recorder, kèn phím, đàn phím điện tử,...
- ✓ Thực hành đảm bảo đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Luyện tập theo từng câu nhạc ngắn, sau đó ghép các câu với nhau; luyện tập từ nhịp độ chậm và tăng dần đến mức vừa phải.

2. Thực hành *Bài đọc nhạc số 3* (trang 26) bằng nhạc cụ đã học

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Thể hiện *Bài đọc nhạc số 3* ở nhịp độ chậm; sau đó tăng dần đến mức vừa phải.

Hoà tấu *Bài đọc nhạc số 3* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học, thể hiện hợp âm bằng đàn ukulele và dùng nhạc cụ gõ đệm theo phách.

Ứng tác cao độ cho các nốt nhạc còn trống của câu nhạc dưới đây bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu đã học.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn các nốt nhạc của giọng Rê thứ.
- ✓ Nên nối tiếp các nốt nhạc liền bậc hoặc đan xen thêm quãng 3, hạn chế việc nhảy quãng xa liên tiếp.

CHỦ ĐỀ 4

GIAI ĐIỆU BỐN PHƯƠNG

• BÀI 7:

- Hát: Bài hát *Tổ quốc*
- Nghe nhạc: Ca khúc *Nơi đảo xa*
- Thường thức âm nhạc: Giai đoạn từ năm 1945 đến nay trong lịch sử âm nhạc Việt Nam

• BÀI 8:

- Lí thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Rê thứ
- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 4*
- Nhạc cụ: Thể hiện các hợp âm của giọng Rê thứ bằng đàn ukulele

BÀI 7

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài *Tổ quốc*; biết điều tiết hơi thở hợp lí; duy trì được nhịp độ ổn định khi hát.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật của ca khúc *Nơi đảo xa*; biết tưởng tượng khi nghe nhạc; nhắc được chủ đề chính của bản nhạc.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm thời kì âm nhạc từ năm 1945 đến nay trong lịch sử âm nhạc Việt Nam; kể được tên một số nhạc sĩ tiêu biểu.

 Kể tên hoặc hát một số bài hát nước ngoài mà em biết.

HÁT

TỔ QUỐC

Dân ca Nga

Lời Việt: Trung Kiên

Thong thả, trù mẩn

Say sưa nhìn thảo nguyên, ôi tuyệt vời bát ngát mênh
Mênh mông kia thảo nguyên, với núi đồi. Tiếng hát ngân

mông đồng lúa vàng tươi. Đó chính là miền
vang đồng lúa chiều rơi. Đó chính là một

quê hương tuyệt vời. Tổ quốc tôi thân yêu muôn đời.
bức tranh tuyệt vời. Là nước Nga thân yêu muôn đời.

Tổ quốc là một bài dân ca Nga do Nghệ sĩ Nhân dân Trung Kiên đặt lời Việt. Bài hát được viết trên giọng Rê thứ với tính chất âm nhạc nhẹ nhàng, du dương, nhịp độ thong thả. Tiết tấu đơn giản, giai điệu liên bậc cùng các quãng thuận, lời ca mộc mạc cùng với tính chất trù mẩn của âm nhạc Nga khiến bài hát được công chúng Việt Nam yêu mến qua nhiều thập kỉ.

Bài hát có cấu trúc một đoạn nhạc gồm 2 câu nhắc lại có thay đổi:

- **Câu 1:** từ đầu đến nhịp thứ 8 (*Say sưa... vàng tươi*).
- **Câu 2:** từ nhịp thứ 16 đến hết (*Đó chính là... muôn đời*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Khởi động giọng bằng luyện thanh.
- ✓ Mở rộng khoang miệng, đặt âm nhẹ nhàng, hát rõ lời.
- ✓ Xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát; hít hơi sâu, đẩy hơi nhẹ nhàng.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái, các từ có hát luyện hít hơi sâu, đẩy hơi nhẹ nhàng.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ và dấu miến nhịp ở nhịp thứ 8.

- ✓ Tập hát từng câu, sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh.
- ✓ Thể hiện đúng tính chất triu mến, tươi sáng, thông thả của bài hát.
- ✓ Có thể điều chỉnh dịch chuyển giọng cho phù hợp với âm vực của giọng hát.

 Thể hiện bài hát *Tổ quốc* với hình thức đồng ca kết hợp đánh nhịp.

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Chia nhóm để luyện tập.
- ✓ Thực hiện đánh nhịp $\frac{2}{4}$.
- ✓ Hát đồng ca kết hợp đánh nhịp.

 Trình diễn bài hát *Tổ quốc* với hình thức đơn ca hoặc song ca; nhận xét các tiết mục biểu diễn.

NGHE NHẠC

NƠI ĐẢO XA

Nhịp vừa

Nhạc và lời: Thế Song

Nơi anh đến là biển xa. Nơi anh tới ngoài đảo
(Vàng trắng) sáng trên biển xa. Vàng trắng sáng ngoài đảo

xa. Từng mảnh đất quê ta giữa đại dương mang tình thương quê
xa. Vẳng nghe tiếng ngân nga ru lòng ta bao lời ca quê

nhà. Đây Trường Sa kia Hoàng Sa ngàn bão tố phong
nhà. Đây Trường Sa kia Hoàng Sa quần đảo tím hiên

ba ta vượt qua vượt qua! Lướt sóng con tàu mang tin
ngang thiên hùng ca ngời sáng! Tháng năm con tàu quen sóng

hiệu trong đất liền, mắt em nhìn theo con tàu đi xa mãi
cả quen gió biển, nước da màu nắng tươi giòn thêm ánh thép

giữa nơi biển khơi đang nở rộ ngàn bông hoa san
cánh chim hải âu bốn mùa về cùng anh vui ra

hồ, cánh hoa đỏ thắm bao hi vọng anh gửi về tặng em.
khơi, cánh hoa biển trắng là kỉ niệm anh gửi về tặng em.

Ơi ánh mắt em yêu như biển xanh như trời xanh trong nắng mới.
Đây sóng vỗ trên vai trắng đầu núi soi hình anh đang đứng đó.

Nhớ cả dáng hình em mùa gặt nặng đôi vai,
Nhấn về đất liền cánh buồm chở đầy tin yêu,

sóng ru mỗi tình đời thủy thủ càng thêm vui. Đây con tàu ra
sóng ru mỗi tình đời thủy thủ càng thêm yêu. Đây con tàu ra

khơi. Đây con tàu ra khơi. Vàng trắng
khơi. Đây con tàu... ...ra khơi.

Năm 1979, ca khúc *Nơi đảo xa* được nhạc sĩ Thế Song (1933 – 2018) sáng tác sau chuyến đi thực tế tại Quảng Ninh. Với giai điệu dịu dàng và lời ca giàu chất tự sự, bài hát thể hiện tâm tư, nguyện vọng, ước mơ hoà bình và niềm tự hào về biển đảo cùng

tình yêu quê hương đất nước của những chiến sĩ hải quân. Bài hát là một trong các tác phẩm của nhạc sĩ đã được trao tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học – Nghệ thuật.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Cảm nhận tính chất âm nhạc và giá trị nghệ thuật của bài hát *Nơi đảo xa*.
- ✓ Nhắc lại một câu mà em nhớ trong bài hát *Nơi đảo xa*.

Nghe và xác định các đoạn trong bài hát *Nơi đảo xa*.

Phác thảo một bức tranh thể hiện cảm nhận của em về bài hát.

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

ÂM NHẠC VIỆT NAM TỪ NĂM 1945 ĐẾN NAY

1. Âm nhạc giai đoạn 1945 – 1954

- Ca khúc hình thành và phát triển mạnh với một số thể loại như: ca khúc quần chúng, hành khúc, ca khúc tập thể, ca khúc trữ tình (dạng trần thuật, chính luận, dân gian), ca khúc thiếu nhi (lần đầu xuất hiện 1945), trường ca – hợp xướng.
- Một số tác giả, tác phẩm:

Tác giả	Tác phẩm
Đỗ Nhuận	<i>Hành quân xa</i>
Hoàng Việt	<i>Lá xanh</i>
Ngô Huynh	<i>Con kênh xanh xanh</i>
Văn Cao	<i>Ngày mùa</i>
Phong Nhã	<i>Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu niên nhi đồng</i>
Nguyễn Đình Thi	<i>Trường ca Người Hà Nội</i>

2. Âm nhạc giai đoạn 1954 – 1975

- Năm 1954, sinh hoạt âm nhạc hai miền Bắc – Nam bị chia cắt do đất nước chưa thống nhất.
- Thành lập Trường Âm nhạc Việt Nam (1956), Hội Nhạc sĩ Việt Nam (1957); hình thành nhạc Giao hưởng, thính phòng.
- Hình thành một số thể loại ca khúc mới: tình ca, ca khúc nghệ thuật, thanh xướng kịch, nhạc kịch,...
- Một số tác giả, tác phẩm:

Tác giả	Tác phẩm
Hoàng Việt	<i>Tình ca</i>
Nguyễn Tài Tuệ	<i>Xa khơi</i>
Văn Ký	<i>Bài ca hi vọng</i>

Phan Huỳnh Điểu	<i>Những ánh sao đêm</i>
Hoàng Long – Hoàng Lê	<i>Em đi thăm miền Nam</i>
Hàn Ngọc Bích	<i>Đưa cơm cho mẹ đi cày</i>
Đỗ Nhuận	Nhạc kịch <i>Cố Sao</i>
Trịnh Công Sơn	<i>Biển nhớ</i>

3. Âm nhạc từ năm 1975 đến nay

- Trào lưu mới: âm nhạc đương đại, âm nhạc thị trường, dân gian đương đại,...
- Đề tài: chủ yếu là đề tài tình yêu, bên cạnh đó còn có đề tài về bảo vệ và xây dựng đất nước.
- Phong cách âm nhạc đa dạng: Rock, Jazz, Pop,...
- Một số tác giả, tác phẩm:

Tác giả	Tác phẩm
Phó Đức Phương	<i>Hồ trên núi</i>
Nguyễn Ngọc Thiện	<i>Oi cuộc sống mến thương</i>
Trần Hoàn	<i>Lời Bác dặn trước lúc đi xa</i>
Phạm Minh Tuấn	<i>Đất nước</i> (thơ: Tạ Hữu Yên)
Giáp Văn Thạch	<i>Quê hương</i> (thơ: Đỗ Trung Quân)
Trần Hoàn	<i>Lời Bác dặn trước lúc đi xa</i>
Thanh Tùng	<i>Giọt nắng bên thềm</i>
An Thuyên	<i>Thơ tình của núi</i>
Nguyễn Cường	<i>Đôi mắt Pleiku</i>
Dương Thụ	<i>Họa mi hót trong mưa</i>
Phú Quang	<i>Em ơi Hà Nội phố</i>
Trần Tiến	<i>Chị tôi</i>
Đặng Hữu Phúc	<i>Trăng chiều</i>
Đỗ Bảo	<i>Mùa đông yêu dấu</i>
Giáng Sơn	<i>Giấc mơ trưa</i>
Đức Trí	<i>Nắng có còn xuân</i>
Vĩnh Tâm – Hoài Sa	<i>Giấc mơ tuyết rơi</i>

- Nêu một số thể loại được hình thành và phát triển trong hai giai đoạn 1945 – 1954 và 1954 – 1975.
- Nêu một số tác giả, tác phẩm trong từng giai đoạn của âm nhạc Việt Nam từ 1945 đến nay.
- Sưu tầm một số tác phẩm thuộc các thể loại khác nhau ở giai đoạn 1975 đến nay và chia sẻ với các bạn.

BÀI 8

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **LÍ THUYẾT ÂM NHẠC:** Nhận biết được các hợp âm ba chính và hợp âm bảy át của giọng Rê thứ; cảm nhận được sự hoà quyện của các âm trong hợp âm.
- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng cao độ gam Rê thứ; đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 4*; biết đọc nhạc kết hợp đánh nhịp.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng hợp âm bằng đàn ukulele; ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 4*.

 Thể hiện hợp âm G, C, D trên đàn ukulele.

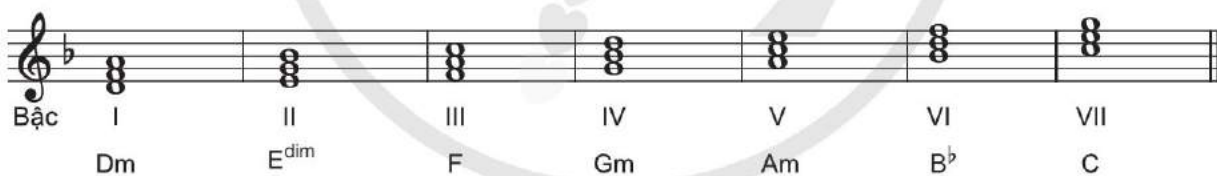

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

MỘT SỐ HỢP ÂM CỦA GIỌNG RÊ THỨ

1. Hợp âm ba của giọng Rê thứ

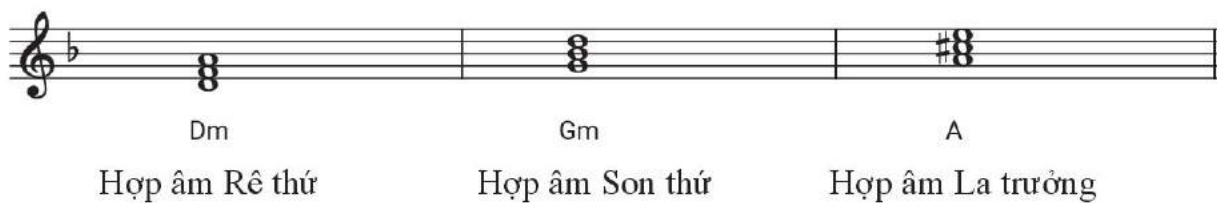
Bậc	I	II	III	IV	V	VI	VII
Hợp âm	Dm	E ^{dim}	F	Gm	Am	B ^b	C

Hợp âm ba chính của giọng Rê thứ là các hợp âm: Dm, Gm, Am.

Hợp âm ba phụ của giọng Rê thứ là các hợp âm: E^{dim}, F, B^b, C.

Giọng Rê thứ hoà thanh do bậc VII tăng lên nửa cung nên hợp âm trên bậc V là hợp âm ba trưởng.

Hợp âm 3 chính của giọng Rê thứ hoà thanh

Hợp âm	Dm	Gm	A
Giọng	Rê thứ	Son thứ	La trưởng

2. Hợp âm bảy át của giọng Rê thứ hoà thanh

Hợp âm bảy át được xây dựng trên bậc V của giọng Rê thứ hoà thanh là hợp âm A⁷.

A⁷

Hợp âm La bảy

- Phân biệt hợp âm át của giọng Rê thứ tự nhiên và giọng Rê thứ hoà thanh.
 - Nghe và phân biệt các hợp âm ba chính, hợp âm bảy át của giọng Pha trưởng và Rê thứ hoà thanh.
- So sánh hệ thống hợp âm của giọng Rê thứ và giọng Pha trưởng.

ĐỌC NHẠC

1. Luyện đọc quãng 2 với tiết tấu $\frac{2}{4}$ x x. x

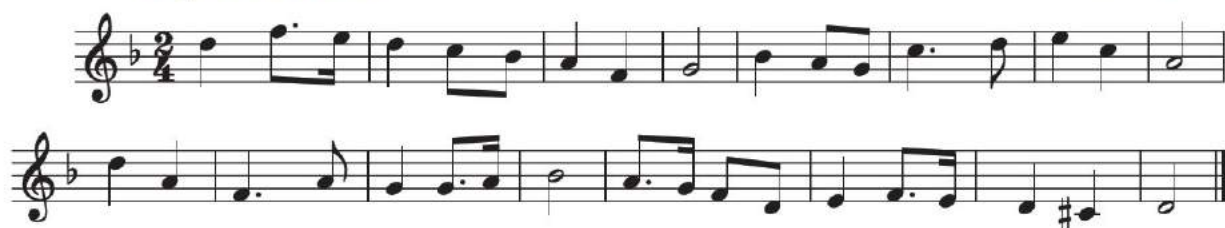
Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Rê thứ và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Luyện tập âm hình tiết tấu $\frac{2}{4}$ x x. x; thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Luyện tập từng nhóm hai nhịp, bốn nhịp; sau đó ghép cả bài.

2. Bài đọc nhạc số 4

Nhịp vừa, dứt khoát

Biên soạn: Hoàng Hoa

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ.
- ✓ Đọc đúng trường độ từng câu nhạc.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ của bài; duy trì nhịp độ ổn định.

• Thực hiện *Bài đọc nhạc số 4* theo nhóm.

- Nêu dấu hiệu nhận biết giọng Rê thứ tự nhiên hoặc Rê thứ hoà thanh trong mỗi câu.
- Đọc *Bài đọc nhạc số 4* kết hợp đánh nhịp.

Chọn và thể hiện cường độ sắc thái cho phù hợp với giai điệu *Bài đọc nhạc số 4*.

NHẠC CỤ

Thể hiện các hợp âm bằng đàn Ukulele theo thứ tự sau:

Dm	Gm	C	F	Dm	Gm	A ⁷	Dm
1	2	3	4	5	6	7	8

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Sắp xếp ngón tay cho phù hợp với các hợp âm.
- ✓ Thể hiện rõ từng hợp âm, sau đó nối tiếp các hợp âm với nhịp độ nhất định.

• Ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 4* bằng đàn ukulele.

• Thực hiện thứ tự các hợp âm trên theo âm hình tiết tấu sau:

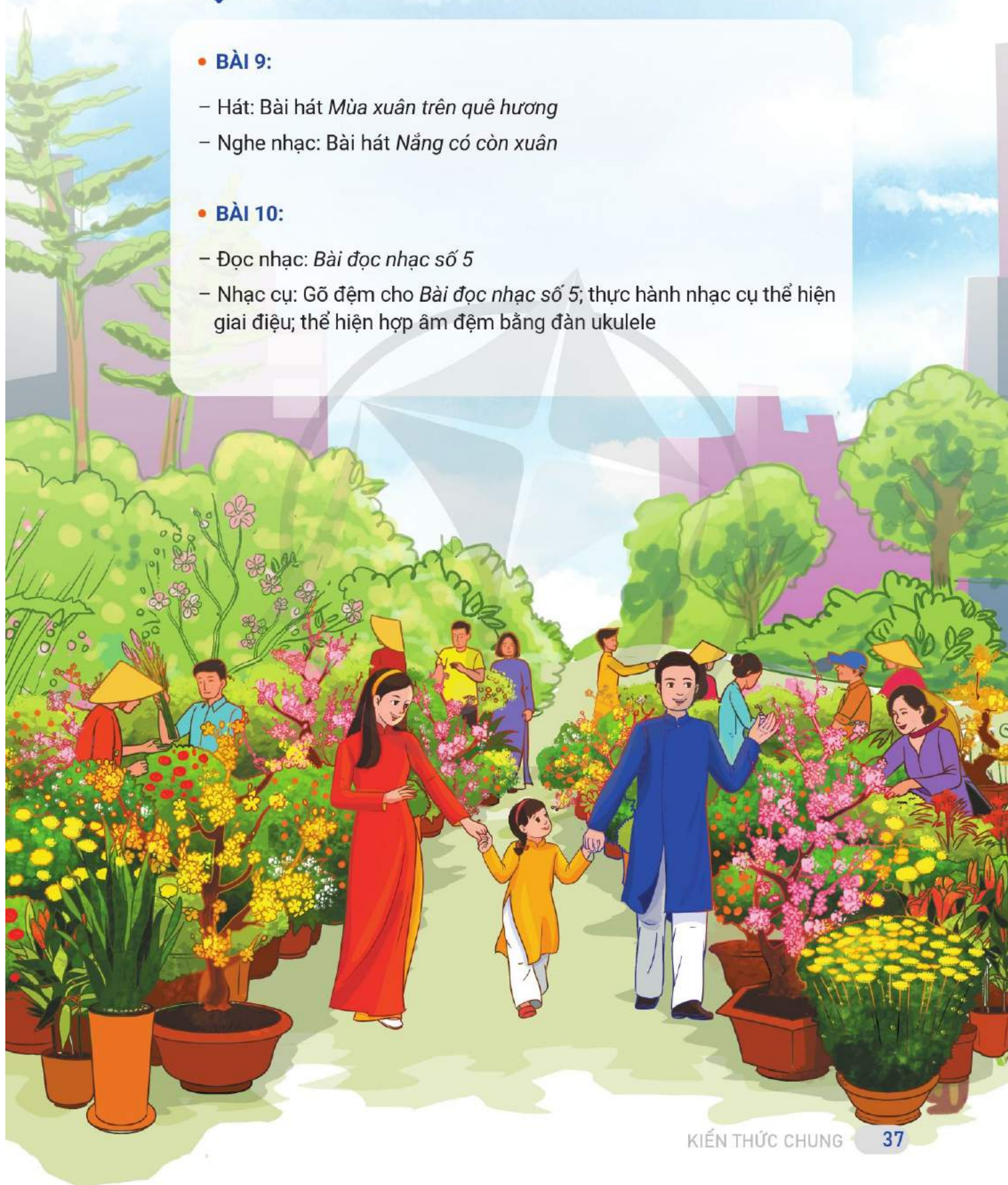
CHỦ ĐỀ 5 MÙA XUÂN

• BÀI 9:

- Hát: Bài hát *Mùa xuân trên quê hương*
- Nghe nhạc: Bài hát *Nắng có còn xuân*

• BÀI 10:

- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 5*
- Nhạc cụ: Gõ đệm cho *Bài đọc nhạc số 5*; thực hành nhạc cụ thể hiện giai điệu; thể hiện hợp âm đệm bằng đàn ukulele

BÀI 9

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, lời ca và sắc thái bài hát *Mùa xuân trên quê hương*; biết điều tiết hơi thở, biểu lộ cảm xúc phù hợp với tính chất âm nhạc.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật trong nội dung bài hát *Nắng có còn xuân*.

 Hát một ca khúc về mùa xuân đã học.

HÁT

MÙA XUÂN TRÊN QUÊ HƯƠNG

Vừa phải

Nhạc và lời: Hoài Mai

Quê hương vang mãi muôn khúc ca từng bừng. Đời
vui náo nức sức sống đang trào dâng. Mùa về trên quê
hương. Nghe bao tiếng thân thương khi sông núi nổi
liên. Tin vui đến mọi miền. Lời (Vượt) Tổ quốc mệnh
mông. Bồi hồi khắp non sông. Giờ giao thừa còn
lao. Hàn lại vết thương đau. Lòng ta hằng nung

âm nấu giọng nói của Bác Hồ. Một
nấu nguyện ước của Bác Hồ. Cùng

Việt Nam thống nhất. Chan hoà tình Nam Bắc. Ôi
dựng xây đất nước. Cho đời thêm mơ ước. Tương

chân lý rạng ngời. Bừng lên sáng soi đời. Vượt
lại sẽ ngập...

1.

2.

...trần. Một niềm vui bao la.

Nhạc sĩ Trần Hoài Mai (sinh năm 1932) quê ở Sài Gòn (Thành phố Hồ Chí Minh). Ông đã từng là nhạc công đàn contrabasse trong Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam (nay là Nhà hát Giao hưởng Việt Nam), sau đó công tác tại Hội Âm nhạc Thành phố Hồ Chí Minh. Ông sáng tác một số ca khúc như: *Long An chiến thắng*, *Đồng Tháp*, *Đất với người*,... Trong đó, *Mùa xuân trên quê hương* là một trong số bài hát xuất sắc nhất, thể hiện cảm xúc về một đất nước thanh bình, tràn đầy sức sống với giai điệu trữ tình, lời ca đầy tự hào và tình yêu thương.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 20 (*Quê hương... mọi miền*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 20 đến hết (*Lời Tổ quốc... bao la*).

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Tìm hiểu các kí hiệu âm nhạc và xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hát.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, các bước nhảy quãng.
- ✓ Đặt âm nhẹ nhàng, hát rõ lời.
- ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn; sau đó ghép thành bài hoàn chỉnh với nhịp độ vừa phải.
- ✓ Thể hiện đúng tính chất nhịp nhàng, tình cảm bồi hồi và thiêng liêng của bài hát.

• Thể hiện bài hát *Mùa xuân trên quê hương* theo hình thức song ca, tốp ca.

• Hai đoạn trong bài hát *Mùa xuân trên quê hương* có tính chất âm nhạc tương phản hay đồng nhất?

• Trình bày bài hát *Mùa xuân trên quê hương* kết hợp gõ đệm bằng vận động cơ thể.

Dàn dựng bài hát *Mùa xuân trên quê hương* có sử dụng hình thức hát lĩnh xướng kết hợp với hát đồng ca.

NGHE NHẠC

NẮNG CÓ CÒN XUÂN

Vui tươi, trẻ trung

Nhạc và lời: Đức Trí

Mùa xuân ơi! Tôi! Ta nghe mùa xuân hát
(Và) em tôi! Lung linh giọt sương trắng

bên kia trời. Đồi núi xanh ngời. Đâu đây tiếng đàn cầm
trong vơi vơi. Em biết yêu rồi. Em yêu những chiều ngòi

1.
buông lả lơi, đâu đây tiếng lòng tôi nghe tỉ tởi.
nghe gió rơi, em...

2.
Và... ...yêu tiếng đàn tôi. Yêu thế thôi!

Như bao giọt sương còn vương mình trên lá.

Như bao nụ hoa ngát xinh môi em cười.

Như xuân chờ đông tình ta còn xa quá,

Đức Trí (sinh năm 1973) là nhạc sĩ, nhà sản xuất âm nhạc, đồng thời tham gia công tác giảng dạy âm nhạc. Ông được biết đến với nhiều ca khúc nổi tiếng như: *Đêm nghe tiếng mưa*, *Giấc mơ chỉ là giấc mơ*, *Ước mơ trong đời*,... Trong đó, *Nắng có còn xuân* là một trong những ca khúc tiêu biểu của ông viết về mùa xuân với ngôn ngữ âm nhạc giao thoa giữa âm hưởng dân gian Bắc Bộ với yếu tố âm nhạc đương đại thể hiện qua tiết tấu có nhiều đảo phách.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và phân chia bài hát *Nắng có còn xuân* thành các đoạn.
- ✓ Cảm nhận về nội dung và tính chất âm nhạc của bài hát *Nắng có còn xuân*.
- ✓ Nêu những hình ảnh được nhắc đến trong bài hát.

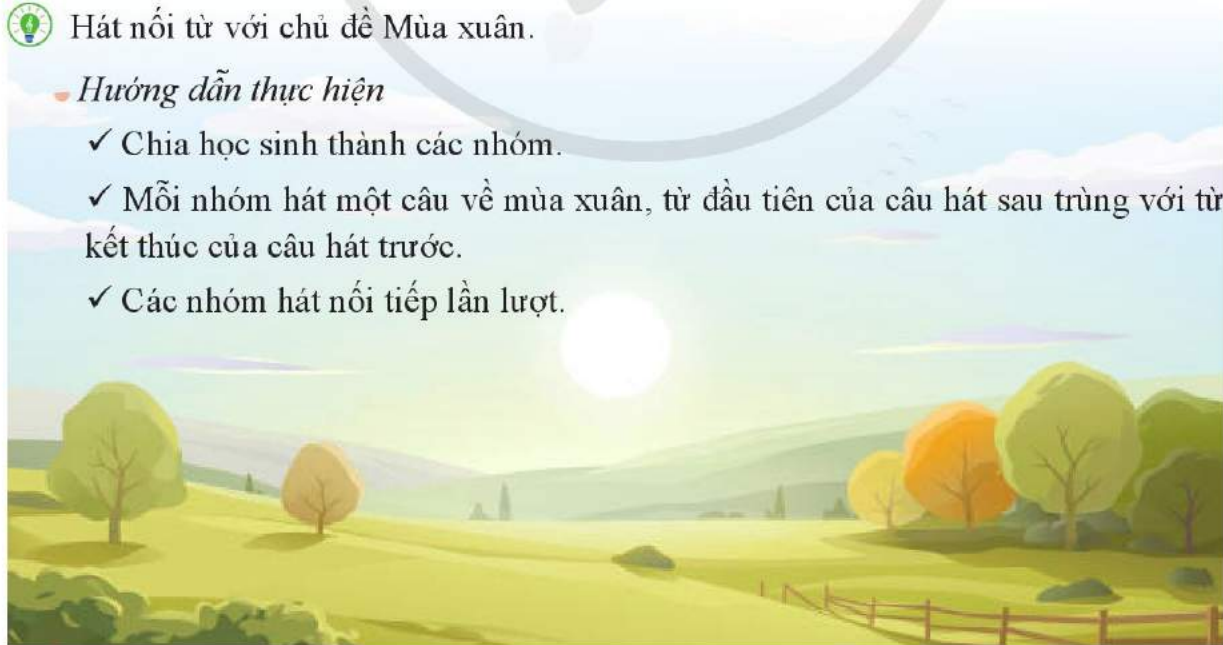
- Nghe nhạc kết hợp với gõ đệm theo phách, theo nhịp.
- Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của bài hát *Nắng có còn xuân*.

Hát nối từ với chủ đề Mùa xuân.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Chia học sinh thành các nhóm.
- ✓ Mỗi nhóm hát một câu về mùa xuân, từ đầu tiên của câu hát sau trùng với từ kết thúc của câu hát trước.
- ✓ Các nhóm hát nối tiếp lần lượt.

BÀI 10

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **ĐỌC NHẠC:** Đọc đúng giai điệu và thể hiện được tính chất âm nhạc của *Bài đọc nhạc số 5*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu cho các nhạc cụ gõ và động tác cơ thể; biết ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 5*; thực hiện *Bài đọc nhạc số 5* bằng nhạc cụ thể hiện giai điệu phù hợp; chơi đúng hợp âm và biết xác định tiết điệu đệm cho *Bài đọc nhạc số 5* bằng đàn ukulele; biết ứng tác và biến tấu đơn giản khi chơi nhạc cụ.

🎧 Thể hiện một số hợp âm của giọng Pha trưởng bằng kèn phím hoặc đàn ukulele.

ĐỌC NHẠC

1. Luyện đọc quãng 2 với tiết tấu $\frac{4}{4}$ x x x x x

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Rê thứ và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Luyện tập âm hình tiết tấu $\frac{4}{4}$ x x x x x; thể hiện phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Luyện tập từng nhịp, sau đó ghép cả bài.

2. Bài đọc nhạc số 5

Chậm vừa

Biên soạn: Nguyễn Hoàng Hậu

Hướng dẫn thực hiện

✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu, thể hiện đúng các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.

✓ Đọc đúng cao độ, trường độ từng câu nhạc; sau đó, đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.

• Chia nhóm và thể hiện *Bài đọc nhạc số 5* với hình thức đọc nối tiếp.

• Đọc *Bài đọc nhạc số 5* kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.

Thay tiết tấu tùy chọn phù hợp cho một nhịp trong *Bài đọc nhạc số 5* và đọc lại nét nhạc mới.

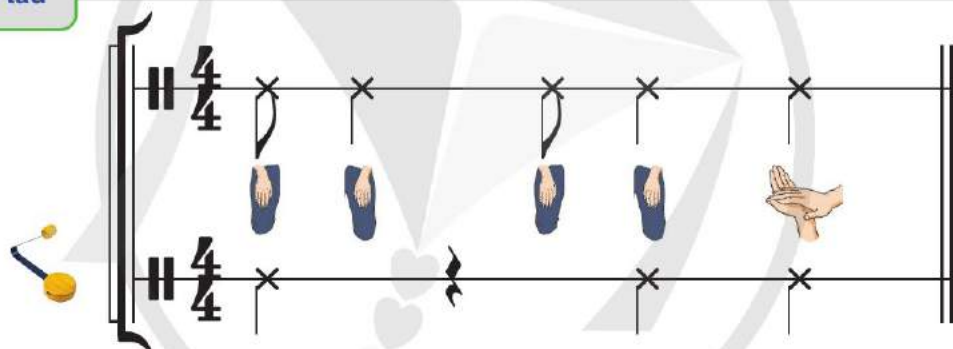
NHẠC CỤ

1. Nhạc cụ thể hiện tiết tấu

Mẫu tiết tấu cho nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

Mẫu tiết tấu

Hướng dẫn thực hiện

✓ Thể hiện tiết tấu của từng bè ở nhịp độ chậm; sau đó tăng dần nhịp độ đến mức vừa phải; rõ các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.

✓ Ghép bè, duy trì nhịp độ ổn định.

– Ứng dụng đệm cho *Bài đọc nhạc số 5*.

2. Nhạc cụ thể hiện giai điệu

2.1. Bài luyện ngón quãng 2

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Sử dụng một trong những nhạc cụ đã học thể hiện *Bài luyện ngón quãng 2*.
- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ và phách mạnh vừa.
- ✓ Luyện tập theo từng câu nhạc ngắn, từ nhịp độ chậm; sau đó tăng dần đến mức vừa phải.

2.2. Thực hành *Bài đọc nhạc số 5* (trang 42)

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Thể hiện đúng cao độ, trường độ.
- ✓ Thể hiện *Bài đọc nhạc số 5* ở nhịp độ chậm; sau đó tăng dần đến mức vừa phải.

3. Nhạc cụ thể hiện hoà âm

Thể hiện theo thứ tự các nhóm hợp âm sau bằng đàn ukulele.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Sắp xếp ngón tay cho phù hợp với các hợp âm.
- ✓ Thực hiện từng hợp âm, sau đó nối tiếp với nhịp độ nhất định.
- ✓ Xác định tiết điệu đệm cho *Bài đọc nhạc số 5* và đệm bằng đàn ukulele.

- Chia nhóm và thực hiện mẫu tiết tấu với các động tác vận động cơ thể.
- Thể hiện *Bài đọc nhạc số 5* với hình thức song tấu kèn phím hoặc recorder với ukulele.
- Thực hiện nhóm hợp âm trên theo tiết tấu sau:

- Sử dụng các nhóm hợp âm trên và lựa chọn một tiết điệu phù hợp để đệm cho *Bài đọc nhạc số 5* bằng đàn ukulele.

CHỦ ĐỀ 6

CUỘC SỐNG MUÔN MÀU

• BÀI 11:

- Hát: Hợp xướng *Hát mừng Tổ quốc*
- Nghe nhạc: Tác phẩm *Souvenir d'enfance*
- Thường thức âm nhạc: Sơ lược về âm nhạc thánh phòng

• BÀI 12:

- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 6*
- Nhạc cụ: Gõ đệm cho hợp xướng

BÀI 11

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **HÁT:** Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái hợp xướng bài *Hát mừng Tổ quốc*; biết vận dụng kĩ thuật hát liên tiếng và hát luyến; cảm nhận được sự hoà quyện của các bè; biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà.
- **NGHE NHẠC:** Cảm nhận và đánh giá được vẻ đẹp, giá trị nghệ thuật; nhận biết được một số nét nhạc điển hình trong tác phẩm *Souvenir d'enfance*.
- **THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC:** Nêu được một số đặc điểm của âm nhạc thánh phòng; kể tên được một số loại nhạc cụ tham gia hoà tấu nhạc thánh phòng.

 Nhắc lại khái niệm và đặc điểm của thể loại hợp xướng.

HÁT

HÁT MỪNG TỔ QUỐC

Hơi nhanh, rộn ràng

Nhạc và lời: Phạm Tuyên

Quê hương chúng ta bốn nghìn năm lịch sử dài
Bao năm đấu tranh dân tộc ta quật cường vùng

lâu. Trái rộng từ Lạng Sơn liền tới Mũi Cà
lên bảo vệ miền quê hương mỏ hôi máu xương dựng

Mau. Sau trận thắng Mỹ hôm nay Tổ quốc
nên Lá cờ cờ thắm máu cha anh là sắc

ta càng thấy đẹp xinh. Thế giới hân hoan ngời
khăn quàng thắm đẹp tươi. Ta cất tiếng hát ngời

ca ca Việt Nam Hồ Chí Minh. Chào Tổ
ca ca Việt Nam Hồ Chí Minh. Việt

quốc sáng trong rừng cờ sao. Cát cao lời
Nam Hồ Chí Minh! Việt

ca lòng phơi phơi bao tự hào. Cha anh chúng
Nam Hồ Chí Minh! Việt

ta dâng tuổi xuân trong đấu tranh. Đất
Nam Hồ Chí Minh!

nước ta vượt màn đêm ngồi trong ánh bình minh.
Việt Nam Hồ Chí Minh!

Nhạc sĩ Phạm Tuyên (sinh năm 1930) được trao tặng giải thưởng Văn học – Nghệ thuật nhà nước, giải thưởng Hồ Chí Minh và nhiều huân, huy chương bởi những thành tựu trong sự nghiệp sáng tác của mình. Nhiều ca khúc của ông được công chúng yêu thích và đã đi sâu vào tâm trí của các thế hệ, nhất là lứa tuổi thanh thiếu niên. Những sáng tác để lại dấu ấn của ông như: *Chiếc đèn ông sao*, *Cô và mẹ*, *Chú voi con ở bản Đôn*, *Tiến lên Đoàn viên*, *Như có Bác Hồ trong ngày đại thắng*, *Gặp nhau dưới trời thu Hà Nội*, *Bài ca người thợ mỏ*, *Miền Nam anh dũng và bất khuất*, *Đảng đã cho ta một mùa xuân*,... Các nhạc phẩm của ông luôn thấm đượm tình yêu quê hương, đất nước,

con người, sự gắn gũi với cuộc sống và cũng chính từ đó ông còn có nghệ danh *Nhạc sĩ của tuổi thơ, Nhạc sĩ của Nhân dân*. Bài *Hát mừng Tổ quốc* của ông là một hợp xướng hai bè với giai điệu giản dị, lời ca mộc mạc đã thể hiện niềm tự hào về lịch sử vẻ vang của đất nước, con người Việt Nam.

Bài hợp xướng có cấu trúc 2 đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu tới nhịp thứ 16 (*Quê hương... Việt Nam Hồ Chí Minh*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 17 đến hết (*Chào Tổ quốc... ánh bình minh*).

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Phân bè phù hợp với loại giọng của người hát: bè 1 dành cho giọng cao, bè 2 dành cho giọng trầm.
- ✓ Xác định những chỗ cần lấy hơi trong bài hợp xướng.
- ✓ Thực hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái.
- ✓ Thực hiện đúng các từ có hát luyện.
- ✓ Thực hiện đúng cao độ khi chuyển giọng từ đoạn 1 sang đoạn 2.
- ✓ Tập hát từng câu, từng đoạn; đoạn 2 tập từng bè, sau đó ghép bè thành bài hoàn chỉnh.

- Chia nhóm để luyện tập từng bè.

- Thể hiện bài hợp xướng kết hợp với động tác vận động cơ thể.
- Thể hiện đúng tính chất vui tươi, trong sáng, tự hào của bài hợp xướng.
- Thể hiện bài hợp xướng *Hát mừng Tổ quốc* theo hình thức song ca nam, nữ ở đoạn 1 và hát hoà giọng (hai bè) ở đoạn 2.

- Dàn dựng bài *Hát mừng Tổ quốc* kết hợp hình thức hát lĩnh xướng, đồng ca và hoà giọng phù hợp với từng đoạn.

NGHE NHẠC

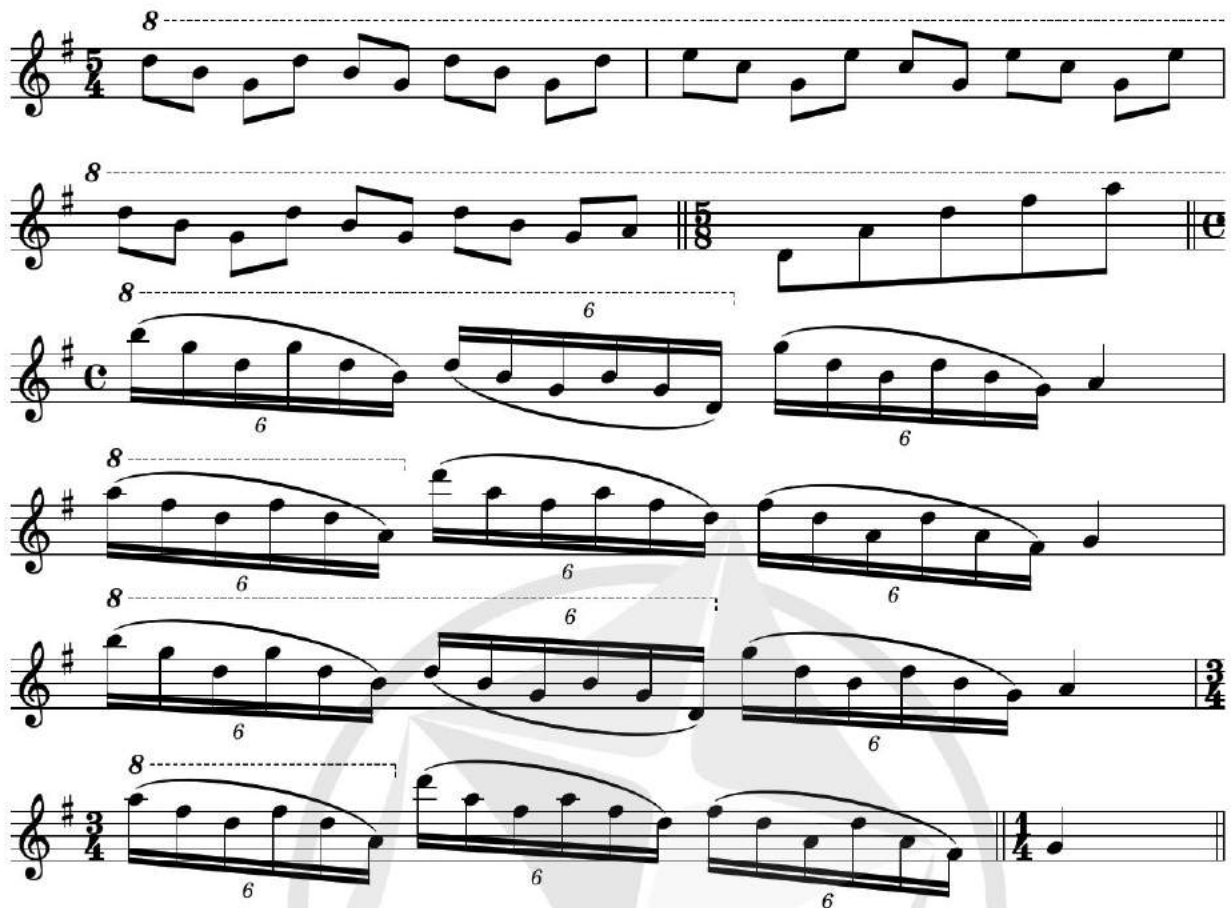
SOUVENIR D'ENFANCE

(Trích)

Nhanh vừa

Sáng tác: Paul de Senneville

Paul de Senneville (sinh năm 1933) là nhà soạn nhạc người Pháp nổi tiếng với những ca khúc nhạc phim và các bản nhạc trữ tình như: *Dolannes Mélodie*, *Mariage d'amour*, *Ballade pour Adeline*, *Lettre à ma mère*,... *Souvenir d'enfance* là một nhạc phẩm hoà tấu không lời được ông viết cho đàn piano với đường nét giai điệu uyển chuyển, kết hợp với sự biến đổi của nhịp độ và tiết tấu trong từng đoạn nhạc đã tạo nên phong vị riêng cho tác phẩm. Khúc nhạc được công chúng Việt Nam biết tới rộng rãi và yêu mến thông qua phần trình diễn đầy cảm xúc của nghệ sĩ piano Richard Clayderman từ những năm đầu của thập niên 90.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Nghe và cảm nhận tính chất âm nhạc trong tác phẩm *Souvenir d'enfance*.
- ✓ Nhắc lại một số nét nhạc trong tác phẩm.

- • Nghe và biểu lộ cảm xúc theo tính chất âm nhạc của tác phẩm *Souvenir d'enfance*.
- Nghe và nhận biết một số nét nhạc điển hình trong tác phẩm *Souvenir d'enfance*.
- • Sưu tầm một số tác phẩm âm nhạc thính phòng (MP3, video,...) và chia sẻ với các bạn.

SƠ LƯỢC VỀ ÂM NHẠC THÍNH PHÒNG

1. Khái niệm

Nhạc thính phòng là thể loại âm nhạc được biểu diễn trong phòng nhỏ với một lượng khán giả vừa phải.

2. Đặc điểm âm nhạc thính phòng

- Đề cao kỹ thuật biểu diễn cá nhân.
- Các nghệ sĩ tham gia biểu diễn thường có trình độ âm nhạc tương đương nhau.
- Gồm thể loại thanh nhạc và khí nhạc.

3. Hình thức và thể loại trong âm nhạc thính phòng

Trong âm nhạc thính phòng, thể loại thanh nhạc và khí nhạc có các hình thức biểu diễn rất đa dạng và phong phú, cụ thể như sau:

Thể loại	Hình thức	Nhạc cụ tham gia
Thanh nhạc	<i>Đơn ca</i>	Phần đệm: piano, guitar,...
	<i>Song ca</i>	
	<i>Tam ca</i>	
	<i>Tứ ca</i>	
Khí nhạc	<i>Độc tấu (Solo)</i>	Piano, guitar, violin,...
	<i>Song tấu (Duo)</i>	2 piano, piano-violin, piano-flute...
	<i>Tam tấu (Trio)</i>	Piano-violin-violoncell,...
	<i>Tứ tấu (Quartet)</i>	2 violin-violoncell, piano-violoncell, flute-oboe-clarinet-bassoon, trumpet-trombone-horn-tuba;...
	<i>Ngũ tấu (Quintet)</i>	2 violin-violoncell-bass, tứ tấu dây-piano, flute-oboe-clarinet-horn-bassoon, 2 trumpet-trombone-horn-tuba,...

Một số hình ảnh minh họa về biểu diễn trong âm nhạc thính phòng:

Đơn ca với phần đệm piano

Song tấu violoncell và piano

Tam tấu violin - violoncell - piano

Tứ tấu dây

- Trình bày những đặc điểm của âm nhạc thính phòng.
- Phân biệt âm nhạc giao hưởng và âm nhạc thính phòng.

Sưu tầm một số hình ảnh hoặc video về các hình thức biểu diễn trong âm nhạc thính phòng và chia sẻ với các bạn.

BÀI 12

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **ĐỌC NHẠC:** Thể hiện đúng cao độ, trường độ Bài đọc nhạc số 6; cảm nhận được sự hoà quyện của âm thanh khi đọc nhạc có hai bè; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- **NHẠC CỤ:** Thể hiện được mẫu tiết tấu bằng vận động cơ thể; ứng dụng đệm cho hợp xướng Hát mừng Tổ quốc.

 Nhắc lại một số âm hình tiết tấu trong nhịp $\frac{4}{4}$ đã học.

ĐỌC NHẠC

1. Luyện đọc quãng 2, quãng 4 với tiết tấu $\frac{4}{4}$

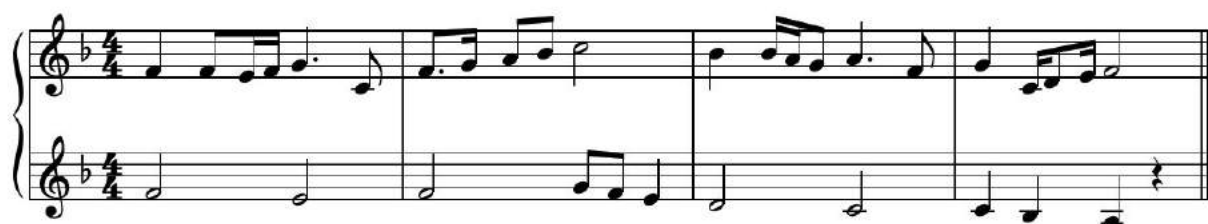
Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc đúng cao độ gam Pha trưởng và các âm ổn định theo hướng đi lên và đi xuống.
- ✓ Luyện tập âm hình tiết tấu $\frac{4}{4}$; thể hiện các phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Luyện tập từng nhịp, sau đó ghép cả bài.

2. Bài đọc nhạc số 6

Hơi nhanh, nhẹ nhàng

Biên soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đọc tên nốt theo tiết tấu; thể hiện đúng phách mạnh, phách nhẹ, phách mạnh vừa.
- ✓ Đọc đúng cao độ, trường độ cả bài; duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Ghép hai bè từng nhịp; sau đó ghép cả bài.
- ✓ Luyện tập từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức hơi nhanh.

- Gõ đệm theo phách bằng các vận động cơ thể; cảm nhận sự hoà quyện của các bè.
- Đọc *Bài đọc nhạc số 6* kết hợp đánh nhịp.

- Xác định hợp âm đệm đặt ở phách 1 và phách 3 mỗi nhịp trong *Bài đọc nhạc số 6*.

NHẠC CỤ

1. Mẫu tiết tấu cho vận động cơ thể

The diagram shows three staves labeled Bè 1, Bè 2, and Bè 3, each with a 2/4 time signature. Bè 1 has a half note on the first staff and a quarter note on the second staff. Bè 2 has a half note on the first staff and a quarter note on the second staff. Bè 3 has a half note on the first staff and a quarter note on the second staff. The notation is accompanied by illustrations of hand and foot movements corresponding to the notes.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Luyện tập tiết tấu riêng từng bè; duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Ghép các bè theo mẫu.

2. Ứng dụng mẫu tiết tấu đệm cho hợp xướng *Hát mừng Tổ quốc*

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Đệm cho từng đoạn của bài *Hát mừng Tổ quốc*.
- ✓ Gõ đệm cho bài *Hát mừng Tổ quốc*.

- Thực hiện gõ đệm cho bài *Hát mừng Tổ quốc* theo tổ, nhóm.
- Thực hiện mẫu tiết tấu bằng nhạc cụ gõ tự tạo để đệm cho bài *Hát mừng Tổ quốc*.

- Dàn dựng bài *Hát mừng Tổ quốc* kết hợp đánh nhịp và gõ đệm; biểu diễn ở trong nhà trường.

HÁT

Bài 1

THỰC HÀNH HÁT LIÊN TIẾNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thực hiện được kỹ thuật hát liên tiếng khi thực hành tiết mục thanh nhạc.
- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và rõ lời ca bài hát *Màu hoa đỏ*; biết điều chỉnh giọng hát để tạo nên sự hài hoà.
- Biết vận dụng kỹ thuật hát liên tiếng vào dàn dựng và biểu diễn.

 Nghe và nêu cảm nhận về giai điệu và cách thể hiện bài hát *Mẹ yêu con* của nhạc sĩ Nguyễn Văn Tý.

1. Khái niệm

Hát liên tiếng là kỹ thuật hát chuyên tiếp liên tục giữa các nốt nhạc, tạo liên kết nối liền, giúp câu hát không bị ngắt quãng.

Kí hiệu: dấu vòng cung nối các nốt trong một nét nhạc hoặc chú thích “*legato*” phía trên khuông nhạc.

Hoặc

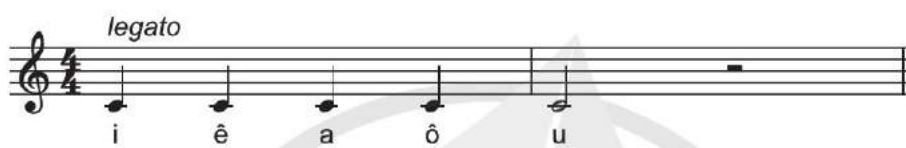
Kỹ thuật hát liền tiếng là kỹ thuật cơ bản nhất của thanh nhạc, được phổ biến rộng rãi trong hầu hết các bài hát/ ca khúc, mang lại hiệu quả mềm mại, mượt mà cho tiếng hát.

2. Yêu cầu khi hát liền tiếng

- Giọng hát vang, khoẻ, đều đặn.
- Lấy hơi sâu, giữ hơi chắc, không gây ra tiếng ồn khi lấy hơi và đẩy hơi.
- Điều chỉnh và kiểm soát giọng hát để tạo sự mượt mà, mềm mại, tăng sức biểu cảm.

3. Mẫu luyện thanh: luyện tập kỹ thuật hát liền tiếng

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập với âm *i, ê, a, ô, u.*

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm a, ô.

● *Hướng dẫn thực hiện*

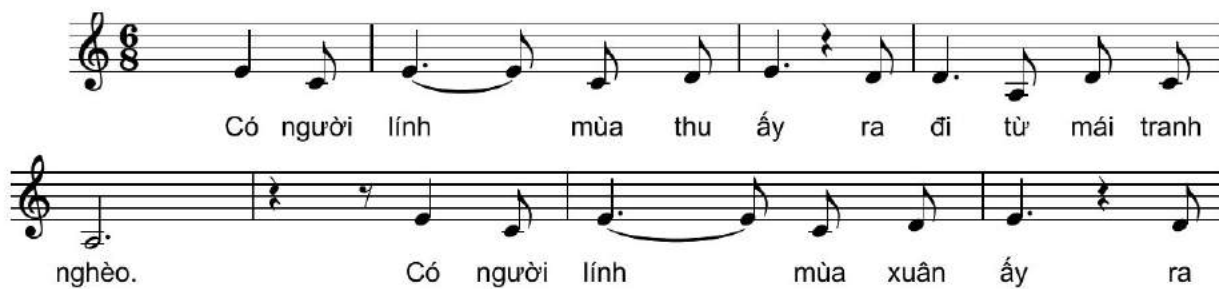
- ✓ Khẩu hình mở rộng tự nhiên, thoải mái.
- ✓ Lấy hơi sâu, đẩy hơi liên tục, nhẹ nhàng.
- ✓ Âm thanh vang đều, mềm mại, không ngắt quãng.

4. Thực hành bài hát *Màu hoa đỏ*

MÀU HOA ĐỎ

Chậm, bồi hồi

Nhạc và lời: Thuận Yến

đi từ đó không về. Dòng tên anh khắc vào đá
núi. Mây ngàn hoá bóng cây che. Chiều biên
cương trắng trời sương núi. Mẹ già mỗi mắt nhìn
theo. Việt Nam ơi! Việt Nam. Núi
cao như tình mẹ bốn mùa tóc bạc nỗi thương con.
Việt Nam ơi! Việt Nam. Ngọn
núi nơi anh ngã xuống. Rực (Rực) cháy (cháy) lên
lên
1. màu hoa đỏ phía rừng xa. Rực cháy
màu hoa...
2. ...đỏ trước hoàng hôn.

Nhạc sĩ Thuận Yến (1932 – 2014) quê ở Quảng Nam. Những sáng tác tiêu biểu của ông thường mang tính ca ngợi với giai điệu trữ tình, đầm thắm. Một số ca khúc được công chúng yêu mến như: *Bác Hồ, một tình yêu bao la; Vàng trắng Ba Đình; Người về thăm quê; Lê – nin; Người đến đất nước tôi; Khát vọng...* *Màu hoa đỏ* là bài hát được ông sáng tác năm 1991, phổ thơ Nguyễn Đức Mậu đã được trao giải Ca khúc xuất sắc của Bộ Quốc phòng vào năm 1994. Bài hát có tính chất trữ tình, ca ngợi sự hi sinh vì đất nước của những người lính và người mẹ anh hùng.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 20 (*Có người lính... nhìn theo*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 21 đến hết (*Việt Nam ơi... hoàng hôn*).

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Hát rõ lời, đúng ca độ, trường độ với những nốt nhạc ở âm khu trầm trong đoạn 1.
- ✓ Hát đúng ca độ, trường độ khi hát ở âm khu cao trong đoạn 2.
- ✓ Đẩy hơi từ từ, điều tiết hơi thở phù hợp với từng câu hát; âm thanh vang đều, mềm mại.
- ✓ Thể hiện được cảm xúc, tình cảm của bài hát.
- ✓ Có thể điều chỉnh giọng cho phù hợp với âm vực của giọng hát.

- Vì sao khi hát liền tiếng cần điều tiết hơi thở đều đặn?
- Kể tên một ca khúc phù hợp thể hiện bằng kỹ thuật hát liền tiếng.
- Luyện tập bài hát *Màu hoa đỏ* bằng các hình thức khác nhau (đơn ca, tốp ca,...).

- Dàn dựng bài hát *Màu hoa đỏ* với hình thức hát đồng ca có lĩnh xướng.

➤ *Hướng dẫn thực hiện*

Hát 2 lần theo sơ đồ sau:

- Vận dụng kỹ thuật hát liền tiếng vào thực hành một bài hát tự chọn phù hợp.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thực hiện được kĩ thuật hát nảy tiếng khi thực hành tiết mục thanh nhạc.
- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và rõ lời ca bài hát *Ơi tiếng chim hoa mi*.
- Biết vận dụng kĩ thuật hát nảy tiếng vào dàn dựng và biểu diễn.
- Biết nhận xét, đánh giá về việc trình diễn bài hát của bản thân hoặc người khác.

 Nghe và nêu cảm nhận về cách thể hiện kĩ thuật hát nảy tiếng trong bài hát *Cô gái vót chông* của nhạc sĩ Hoàng Hiệp.

1. Khái niệm

Hát nảy tiếng là kĩ thuật hát bật âm thanh dứt khoát, tạo sự gọn gàng, sắc nét của âm thanh.

Kí hiệu: dấu chấm phía trên hoặc dưới các nốt nhạc, ngoài ra, có thể chú thích “*staccato*” phía trên khuông nhạc.

Ví dụ:

(Trích ca khúc *Cánh chim báo tin vui* – Nhạc và lời: Đàm Thanh)

Kĩ thuật hát nảy tiếng thường được sử dụng ở âm khu cao trong những tác phẩm có độ nhanh; mang lại hiệu quả âm thanh lạnh lốt, hoạt bát, tươi vui,...

2. Yêu cầu khi hát nảy tiếng

- Khẩu hình mở tự nhiên, thả lỏng hàm dưới, nhấc hàm trên.
- Bật âm thanh hơi nhanh bằng cơ bụng, điều tiết hơi thở phù hợp với từng câu hát.

- Thả lỏng hàm dưới và mở rộng khoang miệng một cách tự nhiên.
- Thể hiện đúng tính chất của kỹ thuật hát nảy tiếng: sắc gọn, linh hoạt, âm thanh sáng, vang,...

3. Mẫu luyện thanh: luyện tập kỹ thuật hát nảy tiếng

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập với âm *mi*.

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm *nô*.

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lấy hơi nhanh trước mỗi câu hát, bật âm thanh dứt khoát.
- ✓ Hát đúng cao độ, hát rõ lời.
- ✓ Duy trì nhịp độ nhanh vừa.

4. Thực hành bài hát *Ơi tiếng chim hoạ mi*

ƠI TIẾNG CHIM HOẠ MI

Vui tươi

Nhạc và lời: Duy Quang

mp

Hoạ mi hót líu lo. Hoạ mi hót líu lo. Bạn ...thơ tiếng chim đẹp như tiếng suối ban mai. Rừng

ơ xanh có tiếng chim hoạ mi hót gọi ta. Tuổi...

...khúc ca ban chiều. (Lắng) lo nghe tiếng tiếng

chim hoạ mi hát líu lo. Tiếng chim hoạ
chim gọi mùa xuân lắng nghe. Trái tim tuổi thần

mi thiết tha tình bạn sáng trong bầu trời động
tiên hát lên dịu dàng khúc ca ngọt ngào về

lại trong đôi mắt ai đây vui. Lắng... ...thơ *mf* Lúu
niềm tin trong sáng như tuổi...

lo líu lo líu lo líu lo líu lo líu

lo. Ơi tiếng chim hoạ mi. Lúu... ...chim

nghe sao tha thiết hoạ mi.

Nhạc sĩ Duy Quang (sinh năm 1940 ở Hà Nội) có nhiều năm gắn bó, xây dựng và phát triển phong trào ca hát quần chúng tại Hà Nội. Nhiều bài hát của ông đã trở nên quen thuộc như: *Cánh diều đỏ thắm, Thầy cô và mái trường, Bóng hồng bóng xanh,...* *Ơi tiếng chim họa mi* là một trong các sáng tác của ông đã được trình diễn trong nhiều chương trình nghệ thuật quần chúng. Bài hát có tính chất tươi vui nhí nhảnh, ca ngợi tình bạn hồn nhiên, trong sáng và gợi nhớ những kỉ niệm đẹp của tuổi học trò.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn và kết bổ sung:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 11 (*Hoạ mi... bạn chiều*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 11 đến nhịp thứ 29 (*Lúu lo... tuổi thơ*).
- **Kết bổ sung:** từ nhịp thứ 30 đến hết (*Lúu lo... hoạ mi*).

Hướng dẫn thực hiện

✓ Hát đúng cao độ, trường độ, tiết tấu, sắc thái, rõ lời ca của bài hát.

✓ Thể hiện đúng kĩ thuật hát nảy tiếng.

Ví dụ: Trong câu sau, vận dụng kĩ thuật hát nảy tiếng với các từ “lưu lo”, “có nghe”, “gọi ta”.

mp
Hoa mi ...hót ...lưu lo. Hoa mi ...hót ...lưu lo. Bạn Rừng
ơi xanh có tiếng nghe chim hoa mi ...hót gọi ta. Tuổi...

✓ Thể hiện đúng kĩ thuật hát luyện: từ “hót” (nhịp thứ 4, 8), từ “hoa” (nhịp thứ 18), từ “thiết” (nhịp thứ 19), từ “sáng” (nhịp thứ 21).

✓ Hát kết hợp được kĩ thuật hát liền tiếng và nảy tiếng trong bài hát.

• Kĩ thuật hát nảy tiếng và hát liền tiếng khác nhau như thế nào?

• Tính chất âm nhạc được tạo ra do kĩ thuật hát nảy tiếng là gì?

• Luyện tập bài hát *Oi tiếng chim hoa mi* bằng các hình thức hát theo nhóm, đơn ca, song ca hoặc tốp ca,...

• Chia thành các nhóm, mỗi nhóm 3 học sinh, luyện tập rồi lần lượt trình diễn bài hát *Oi tiếng chim hoa mi*.

• Vận dụng hình thức hát lĩnh xướng, hát hoà giọng, hát đuổi.

• Các nhóm tự nhận xét phần trình diễn của mình và nhận xét phần trình diễn của các nhóm khác.

Bài 3

THỰC HÀNH HÁT LUYẾN ÂM

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thực hiện được kỹ thuật hát luyện âm khi thực hành các tiết mục thanh nhạc.
- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và rõ lời ca bài hát *Những cô gái Quan họ*; điều tiết hơi thở hợp lý, mở rộng âm vực.
- Biết vận dụng kỹ thuật hát luyện âm vào dàn dựng và biểu diễn.

Hát và nhận xét cách hát trong bài hát *Em đi giữa biển vàng* (nhạc và lời: Bùi Đình Thảo).

1. Khái niệm

Hát luyện âm là kỹ thuật hát những từ thể hiện bởi nhiều cao độ khác nhau, tạo nên nét giai điệu uyển chuyển và mềm mại.

Kí hiệu: là hình vòng cung liên kết các cao độ khác nhau ứng với một từ trong lời ca.

Ví dụ:

(Trích ca khúc *Quảng Bình quê ta ơi* – Nhạc và lời: Hoàng Vân)

Kỹ thuật hát luyện âm là kỹ thuật phổ biến trong các tác phẩm thanh nhạc, có thể thực hiện hát luyện lên, luyện xuống, luyện nhanh, luyện chậm,... Hát luyện âm có thể có chức năng: làm rõ từng từ với các thanh điệu (nặng, ngã, hỏi,...), tạo ngữ điệu mang tính vùng miền, tạo những giai điệu mềm mại, đa dạng hoặc mô phỏng lối hát dân ca để tạo nên âm hưởng dân gian.

2. Yêu cầu khi hát luyện âm

- Kết hợp liên hơi và thể hiện đúng cao độ, trường độ.
- Lấy hơi và đẩy hơi đều đặn, mềm mại.
- Hơi nhấn vào cao độ đầu tiên của nhóm âm luyện để tạo sự mềm mại, rõ từ.

3. Mẫu luyện thanh: luyện tập kỹ thuật hát luyện âm

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập với âm *mi, ma*.

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm *nô, na*.

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Miệng mở tự nhiên, hàm dưới thả lỏng; điều tiết hơi thở tương ứng với từng nét nhạc.
- ✓ Hát hơi nhân vào đầu nhóm âm luyện.
- ✓ Đặt âm tự nhiên, nhẹ nhàng.
- ✓ Hát đúng cao độ, trường độ; âm thanh vang đều và liên mạch.

4. Thực hành bài hát *Những cô gái Quan họ*

NHỮNG CÔ GÁI QUAN HỌ

Duyên dáng

Nhạc và lời: Phó Đức Phương

Trên quê hương Quan (i) họ (i). Một làn
 Yêu quê hương Quan (i) họ (i). Từ đồng
 Ai ngang qua Đông (ư) Hồ (ư). Một chiều
 Trên quê hương bao (i) đời (i). Từng ngày

nắng (i) cũng mang điệu dân ca. Giữa mùa lúa
 lúa (i) đến con đò ven sông. Giữa mùa chiến
 nắng (ư) rẽ thăm nàng Tổ nữ. Ba mùa gỏi
 tháng (i) viết nên ngàn câu thơ. Sông Cầu nước

thơm cánh cò bay đẹp như trong mộng (i).
công xóm làng xưa lại ngân câu hò (i).
nhau gái hội Lim dân quân trên đồng (i).
xuôi đất nghìn năm dệt thêm trang sử (i).

Những cô Tám ngày xưa như vẫn còn
Lúa xanh mướt đồng quê ta tiếp bài
Lúa năm tấn vượt lên xanh ngát màu
Đứng lên với đồng quê cô gái Việt

đây trong mùa trẩy hội. (Nhạc
ca chiêm mùa mở hội.
xanh trên tầm đạn thù.
Nam bao mùa trưởng thành.

Điệp khúc - Tha thiết

.....)(1.3) A quê hương ta
.....(2.4) Đây quê hương ta

biết bao nhiêu cô gái xinh đẹp đảm
gái thay trai tay súng tay cày đảm

đang (i i). Việc nước việc nhà vện
đang (i i). Giặc đến giặc không đường

toàn nắng mưa nhọc nhằn vẫn (ư) tươi duyên.
về lúa xanh mùa mùa vẫn (ư) tươi xanh.

Ca khúc *Những cô gái Quan họ* sử dụng màu sắc âm nhạc dân gian Bắc Bộ, trong đó kết hợp kỹ thuật hát luyến âm với hư từ “*i*” và “*ư*” để thể hiện chất liệu mang âm hưởng chèo. Bài hát có tính chất trữ tình, duyên dáng, vẽ nên chân dung những cô gái vùng Kinh Bắc giỏi việc nước, đảm việc nhà.

Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 22 (*Trên quê hương... trẩy hội*).
- **Nhạc nói:** từ nhịp thứ 23 đến nhịp thứ 25.
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 26 đến hết (*A quê hương... tươi duyên*).

• Hướng dẫn thực hiện

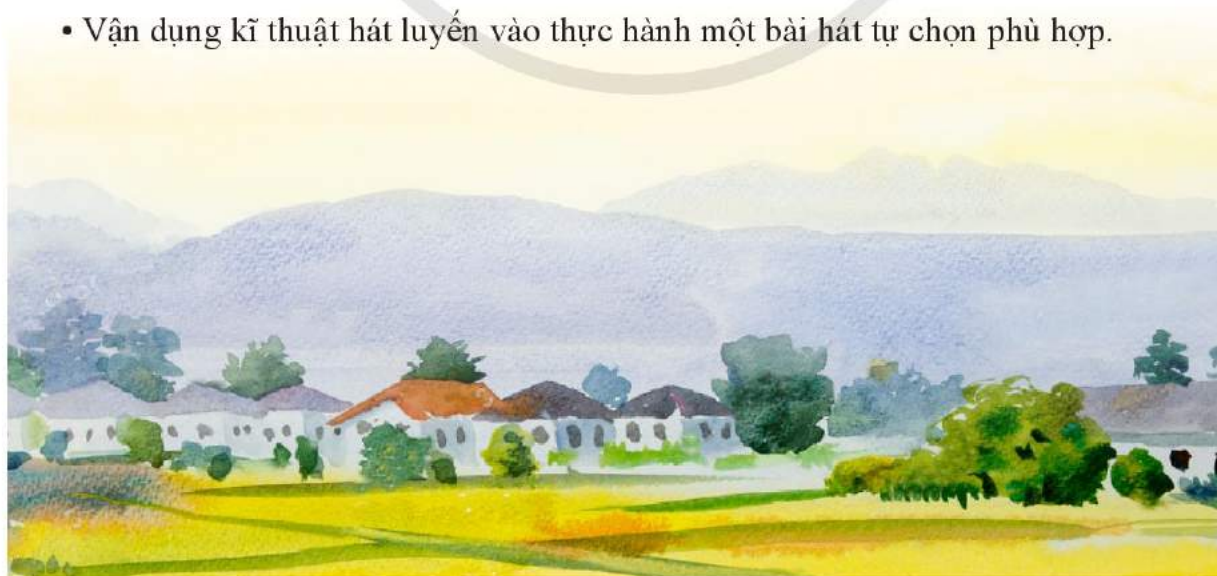
- ✓ Xác định các từ có sử dụng kỹ thuật hát luyến âm.
- ✓ Hát đúng cao độ, trường độ với những từ có luyến âm (*họ, dân, cánh, mộng, còn,...*).
- ✓ Điều tiết hơi thở phù hợp khi hát ở âm khu cao trong đoạn 2; chú ý độ vang sáng, mềm mại của âm thanh.
- ✓ Thể hiện được cảm xúc theo yêu cầu của bài hát.
- ✓ Có thể điều chỉnh dịch chuyển giọng cho phù hợp với âm vực của giọng hát.

- Vì sao khi hát luyến âm cần nhấn vào nốt thứ nhất trong nhóm âm luyến?
- So sánh kỹ thuật hát liền tiếng và hát luyến âm.
- Luyện tập bài hát *Những cô gái Quan họ* theo nhóm, kết hợp gõ đệm theo phách, theo nhịp.

- Vận dụng kỹ thuật hát luyến để dàn dựng và biểu diễn bài hát *Những cô gái Quan họ* ở các hình thức khác nhau.
- Vận dụng kỹ thuật hát luyến vào thực hành một bài hát tự chọn phù hợp.

Bài 4

THỰC HÀNH HÁT LƯỚT NHANH

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thực hiện được kĩ thuật hát lướt nhanh khi thực hành tiết mục thanh nhạc.
- Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và rõ lời ca bài hát *La Maritza*; điều tiết hơi thở hợp lí; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết vận dụng kĩ thuật hát lướt nhanh vào dàn dựng và biểu diễn.

 Nghe và cảm nhận về kĩ thuật hát lướt nhanh trong bài hát *Nhớ ơn thầy cô* (nhạc và lời: Nguyễn Ngọc Thiện).

1. Khái niệm

Hát lướt nhanh là kĩ thuật hát những giai điệu một cách linh hoạt, nhẹ nhàng, rõ ràng với tốc độ nhanh mà không bị thiếu nốt, mờ nốt.

Ví dụ:

Nhanh, tươi vui

...Vui hát ca hoà vui hát ca hoà dân buồn lười. Phan Lương vui bóng thuyền. Lều dựng lên ven sông, bóng người sầm uất bến Then...

(Trích trường ca *Sông Lô* – Nhạc và lời: Văn Cao)

Kĩ thuật hát lướt nhanh thường được sử dụng trong những tác phẩm có tính chất linh hoạt, tươi vui,... có thể hỗ trợ cho việc mở rộng âm vực, tạo nên sự chuyển động tích cực của giai điệu.

2. Yêu cầu khi hát lướt nhanh

- Đạt được tốc độ nhanh khi hát các chùm nốt, đảm bảo hát đủ âm.
- Lấy hơi nhanh, nhẹ nhàng.
- Âm thanh vang đều, không ngắt quãng, không nhoè, mờ hay dính nốt.

3. Mẫu luyện thanh: luyện tập kĩ thuật hát lướt nhanh

Mẫu luyện thanh số 1: luyện tập với âm *nô, na*.

Mẫu luyện thanh số 2: luyện tập với âm *ma, mi*.

Hơi nhanh

• Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Khẩu hình mở tự nhiên, không thay đổi khẩu hình khi hát các âm lướt.
- ✓ Lấy hơi nhanh trước mỗi câu hát.
- ✓ Âm thanh vang đều, sáng và không ngắt quãng.
- ✓ Bắt đầu hát ở nhịp độ vừa phải, sau đó tăng dần.

4. Thực hành bài hát *La Maritza*

LA MARITZA

(Dòng sông tuổi nhỏ)

Nhạc: Pierre Delannoe và Jean Renard

Phỏng dịch lời Việt: Vũ Xuân Hùng

Trong sáng, tình cảm

dài, sao giờ bỗng đầy hồn ước mơ. Dòng sông cũ,
rồi, riêng còn sót một giọng hát xưa. Ngày mới...

...lớn. La la la la la...

1. 2.

...la la.

Bài hát *La Martiza* (*Dòng sông tuổi nhỏ*) được sáng tác năm 1968 bởi nhạc sĩ Pierre Delannoe và Jean Renard. Đây là sáng tác nổi tiếng về một dòng sông chảy từ Đông sang Tây của đất nước Bulgaria. Lời Việt của ca khúc này do nhạc sĩ Vũ Xuân Hùng phỏng dịch thể hiện tình yêu và sự hoài niệm với dòng sông tuổi thơ. Giai điệu toát lên tính chất trữ tình, trong sáng và mềm mại.

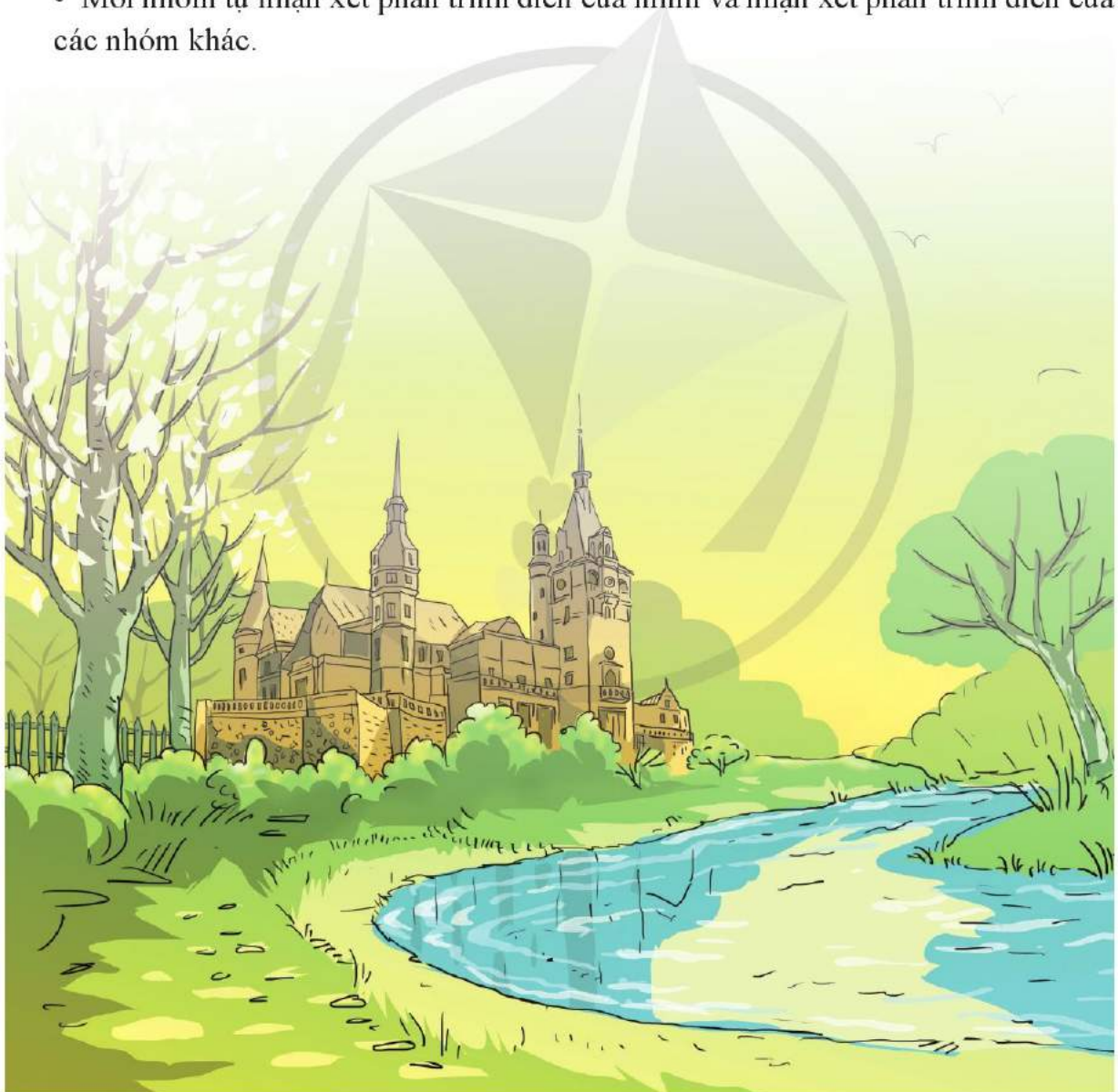
Bài hát có cấu trúc hai đoạn:

- **Đoạn 1:** từ đầu đến nhịp thứ 7 (*Nhánh sông thân yêu... ngày mới lớn*).
- **Đoạn 2:** từ nhịp thứ 7 đến hết (*La la la... la la*).

● *Hướng dẫn thực hiện*

- ✓ Hát rõ lời, đúng cao độ, trường độ và sắc thái của bài hát; thể hiện đúng cao độ ở các quãng nhảy xa trong nhịp thứ 4.
- ✓ Sử dụng kỹ thuật hát lướt nhanh cho đoạn 2.
- ✓ Hát lấy hơi nhanh, bật âm nhanh ở đoạn 2 thể hiện rõ tính chất linh hoạt.
- ✓ Điều tiết hơi thở phù hợp tạo sự liên kết giữa các câu hát lướt nhanh.

- So sánh các đặc điểm chính của kỹ thuật hát lướt nhanh với hát liền tiếng.
- Kể tên một ca khúc hoặc thể hiện một câu hát có sử dụng kỹ thuật hát lướt nhanh mà em biết.
- Luyện tập bài hát bằng các hình thức đơn ca, song ca, tam ca,...
- Vận dụng kỹ thuật hát lướt nhanh để dàn dựng và biểu diễn bài hát *La Maritza* với các hình thức khác nhau (đồng ca, lĩnh xướng,...).
- Thực hiện một số động tác vũ đạo phụ hoạ phù hợp với nội dung và tính chất âm nhạc của bài hát.
- Mỗi nhóm tự nhận xét phần trình diễn của mình và nhận xét phần trình diễn của các nhóm khác.

NHẠC CỤ

Bài 1

THỰC HÀNH KỸ THUẬT *NON-LEGATO* TRÊN ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái, kỹ thuật *non-legato* trong các bài tập giai điệu, hoà âm; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết xác định tiết điệu cho bản nhạc.
- Biết chơi nhạc cụ với hình thức độc tấu.
- Biết dàn dựng và biểu diễn nhạc cụ trong nhà trường.

🎧 Thể hiện gam và hợp âm rải giọng Son trưởng và Mi thứ.

1. Thực hành gam, hợp âm rải giọng Pha trưởng

* Thể hiện gam Pha trưởng với kỹ thuật *non-legato*

* Thể hiện hợp âm rải giọng Pha trưởng với kỹ thuật *non-legato*

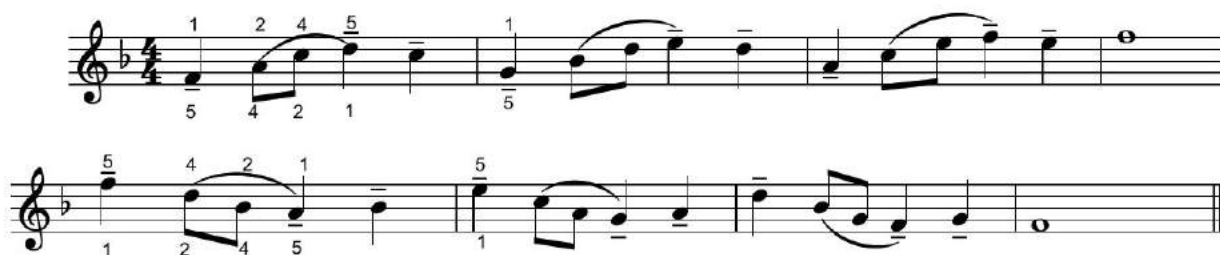

👉 Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lưng thẳng, thả lỏng vai và cổ tay; đặt tay đúng tư thế.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- ✓ Đảm bảo đúng cao độ, số ngón tay, ngắt rời từng nốt đều đặn; duy trì nhịp độ ổn định.

2. Luyện ngón kĩ thuật *non-legato*

Bài luyện ngón số 1

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Ghi nhớ quy luật về số ngón tay, thể hiện kĩ thuật *non-legato* đúng vị trí; đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- ✓ Đảm bảo đúng cao độ, tiết tấu, số ngón tay; tiếng đàn ngắt rời hoặc liền mạch theo đúng kí hiệu kĩ thuật.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ vừa phải; duy trì nhịp độ ổn định.

Bài luyện ngón số 2

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn tiết điệu và nhịp độ phù hợp.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
 - + *Tay phải*: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kĩ thuật *non-legato* trong bè giai điệu.
 - + *Tay trái*: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đệm, chuyển hợp âm đúng nhịp.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Điều chỉnh âm lượng vừa phải trong quá trình thực hành, giữ gìn và bảo quản nhạc cụ cẩn thận.

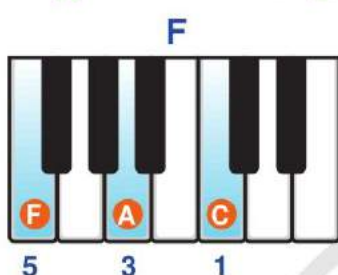
3. Đàn bằng tay trái các hợp âm của giọng Pha trưởng

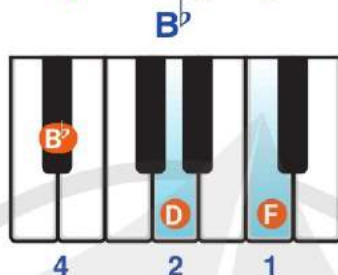
Hướng dẫn thực hiện

✓ Luyện riêng từng hợp âm bằng tay trái, đảm bảo đúng số ngón tay.

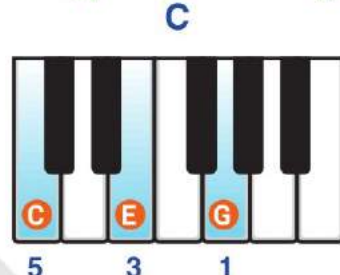
Hợp âm Pha trưởng

Hợp âm Si giáng trưởng

Hợp âm Đô trưởng

✓ Sử dụng các thế bấm khác nhau của hợp âm, giữ âm chung của các hợp âm khi nối tiếp.

✓ Nối tiếp hợp âm từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp.

4. Thực hành độc tấu

FIVE HUNDRED MILES

Chậm vừa, nhẹ nhàng

Sáng tác: Hedy West

The musical score for "Five Hundred Miles" is written in F major (one flat) and 4/4 time. It consists of five staves of music. The chords and fingerings for the left hand are as follows:

- Staff 1: F major (F, A, C) with fingerings 2, 4, 1, 2, 3, 4.
- Staff 2: Gm (G, Bb, D) with fingerings 1, 2, 3, 4, 1, 2, 3, 4.
- Staff 3: Bb major (Bb, D, F) with fingerings 1, 2, 1, 2, 3, 2, 4.
- Staff 4: Gm (G, Bb, D) with fingerings 4, 3, 4, 1, 2.
- Staff 5: Gm (G, Bb, D) with fingerings 3, 4, 1, 2, 1, 3, 1, 2, 3, 4.

The score ends with a double bar line and a repeat sign.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn tiết điệu và nhịp độ phù hợp.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
 - + *Tay phải*: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kỹ thuật *non-legato* trong bè giai điệu.
 - + *Tay trái*: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đậm, chuyển hợp âm đúng nhịp.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

- Luyện gam Pha trưởng với tiết tấu $\frac{2}{4}$ x. x. x. x.

- Luyện hợp âm rải giọng Pha trưởng với tiết tấu $\frac{3}{4}$ x. x. x.

- Đàn bằng tay trái các hợp âm của bài *Five hundred miles* theo tiết điệu phù hợp.
- Luyện tập và thể hiện đúng nhịp độ, sắc thái, các kí hiệu và sử dụng các chức năng trên đàn (INTRO, FILL IN, ENDING,...) để thực hiện bài *Five hundred miles*.

- Dàn dựng và biểu diễn bài *Five hundred miles* với hình thức độc tấu.

Bài 2 THỰC HÀNH KỸ THUẬT *LEGATO* TRÊN ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái, kỹ thuật *legato* trong các bài tập giai điệu, hoà âm; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết xác định tiết điệu và đặt hợp âm chính cho bản nhạc; biết ứng tác và biến tấu đơn giản khi chơi đàn phím điện tử.

 Thể hiện gam và hợp âm rải giọng Pha trưởng.

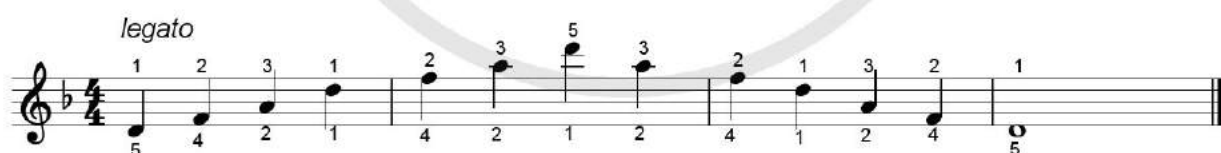

1. Thực hành gam, hợp âm rải giọng Rê thứ hoà thanh

*** Thể hiện gam Rê thứ với kỹ thuật *legato***

*** Thể hiện hợp âm rải giọng Rê thứ với kỹ thuật *legato***

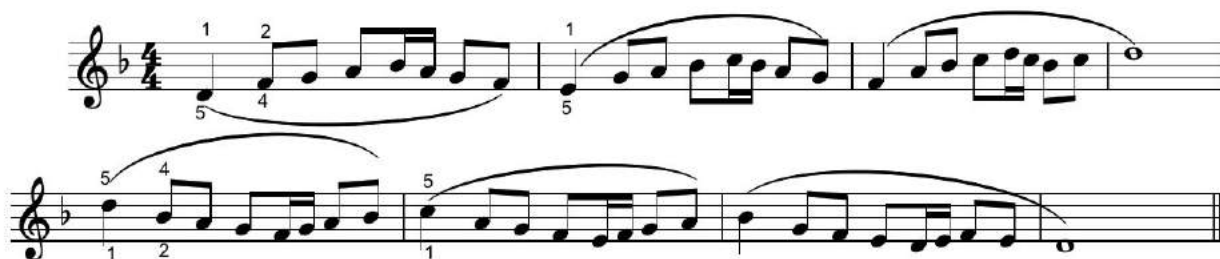

■ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lưng thẳng, thả lỏng vai và cổ tay, đặt tay đúng tư thế.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- ✓ Đảm bảo đúng cao độ, số ngón tay; nối liền các nốt nhạc, không ngắt rời; duy trì nhịp độ ổn định.

2. Luyện ngón kĩ thuật *legato*

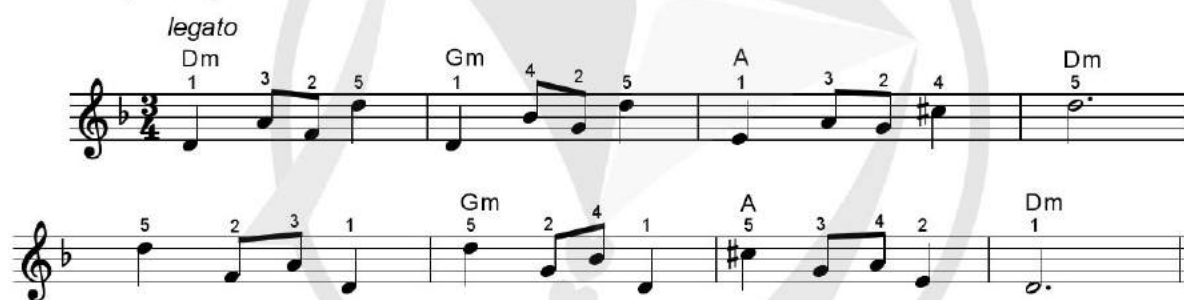
Bài luyện ngón số 1

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Ghi nhớ quy luật về số ngón tay; thể hiện kĩ thuật *legato* đúng vị trí; đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- ✓ Đảm bảo đúng cao độ tiết tấu, số ngón tay; tiếng đàn liền mạch.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

Bài luyện ngón số 2

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn tiết điệu và nhịp độ phù hợp.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
 - + *Tay phải*: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kĩ thuật *legato* trong bè giai điệu; chú ý các vị trí nhảy quãng xa.
 - + *Tay trái*: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đệm, chuyển hợp âm đúng nhịp.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

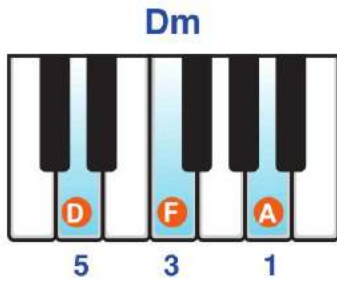
3. Đàn bằng tay trái các hợp âm của giọng Rê thứ

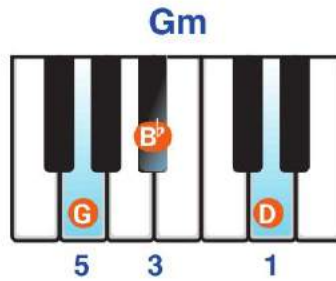
Hướng dẫn thực hiện

✓ Luyện riêng từng hợp âm bằng tay trái, đảm bảo đúng số ngón tay.

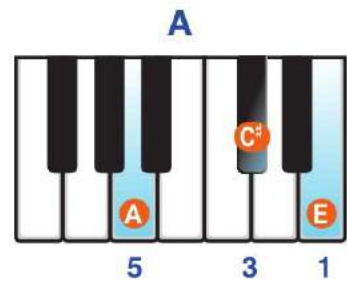
Hợp âm Rê thứ

Hợp âm Son thứ

Hợp âm La trưởng

✓ Sử dụng các thế bấm khác nhau của hợp âm, giữ âm chung của các hợp âm khi nối tiếp.

✓ Nối tiếp hợp âm từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp.

4. Thực hành đệm hát

MÙA XUÂN ĐẦU TIÊN

Nhạc và lời: Văn Cao

Chuyển soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Nhịp nhàng, tình cảm

Hát

ĐPĐT

Dm

1

Rồi đặt diu diu mùa xuân theo én về.
Rồi đặt diu diu mùa xuân theo én về.

1 2 3 5 1

A⁷

3

Mùa bình thường mùa vui nay đã về. Mùa
Người mẹ nhìn đàn con nay đã về. Mùa

1 2 3 5 1

Dm

3

2

xuân mơ ước ấy đang đến đầu tiên, với khối
xuân mơ ước ấy đang đến đầu tiên, nước mắt

1 5 3 1 5 3

bay trên vai anh, gà đang gáy trưa bên sông, một trưa nắng niềm vui phút

vui giây cho bao tâm hồn. lạnh.

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Lựa chọn tiết điệu và nhịp độ phù hợp.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.

+ *Tay phải*: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kỹ thuật *legato* trong bè giai điệu; tập riêng từng âm hình đệm, sau đó nối liền các âm hình.

Âm hình 1

Âm hình 2

+ *Tay trái*: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đệm, chuyển hợp âm đúng nhịp.

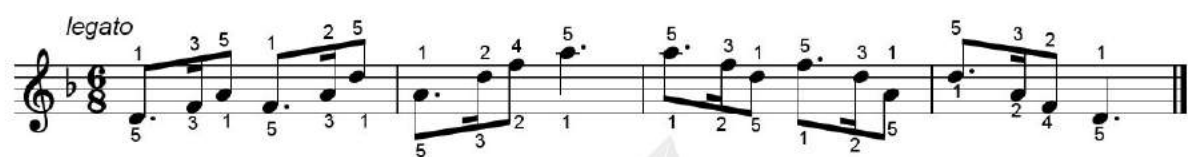
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.
- ✓ Lắng nghe giai điệu chính của bài hát trong quá trình đệm hát.

- Luyện gam Rê thứ với mẫu tiết tấu $\frac{4}{4}$ x x x x x x x x

- Luyện hợp âm rải giọng Rê thứ với mẫu tiết tấu $\frac{6}{8}$ x. x x x. x x

- Đàn bằng tay trái các hợp âm của trích đoạn *Mùa xuân đầu tiên* theo tiết điệu phù hợp.
- Thực hành đệm hát theo đúng nhịp độ, sắc thái các kí hiệu trong bài *Mùa xuân đầu tiên* và sử dụng các chức năng trên đàn (INTRO, FILL IN, ENDING,...) để phối hợp với người hát.

- Đặt hợp âm đệm theo phương án mới cho trích đoạn *Mùa xuân đầu tiên*.
- Sáng tạo một âm hình ở tiết tấu nhịp $\frac{6}{8}$ và ứng dụng với các hợp âm đệm mới.
- Dàn dựng và biểu diễn đệm hát cho bài *Mùa xuân đầu tiên*.

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện đúng cao độ, trường độ, sắc thái, kỹ thuật *staccato* trong các bài tập giai điệu, hoà âm; duy trì được nhịp độ ổn định.
- Biết điều chỉnh cường độ để tạo nên sự hài hoà.
- Biết kết hợp các loại nhạc cụ đã học để hoà tấu.
- Biết bảo quản nhạc cụ và điều chỉnh âm thanh đúng cách.

1. Luyện ngón kĩ thuật *staccato*

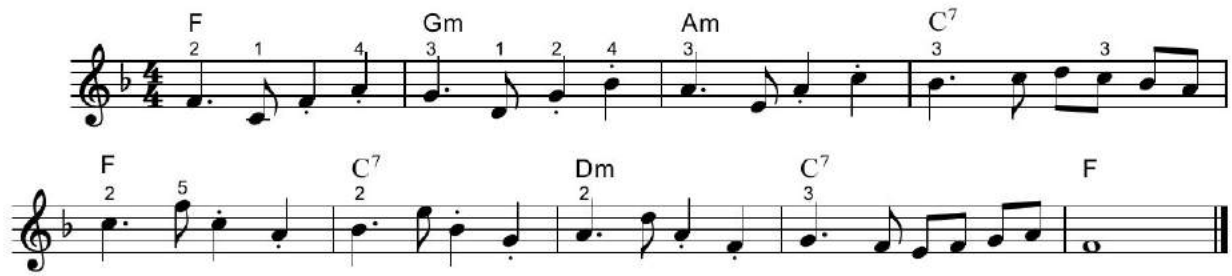
Bài luyện ngón số 1

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Tìm hiểu bản nhạc và kí hiệu các kĩ thuật trong *Bài luyện ngón số 1*.
- ✓ Ghi nhớ quy luật về số ngón tay; thể hiện kĩ thuật *staccato* đúng vị trí nốt; đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
- ✓ Đảm bảo đúng cao độ, số ngón tay, cổ tay linh hoạt; tiếng đàn nảy, sắc, gọn.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

Bài luyện ngón số 2

Hướng dẫn thực hiện

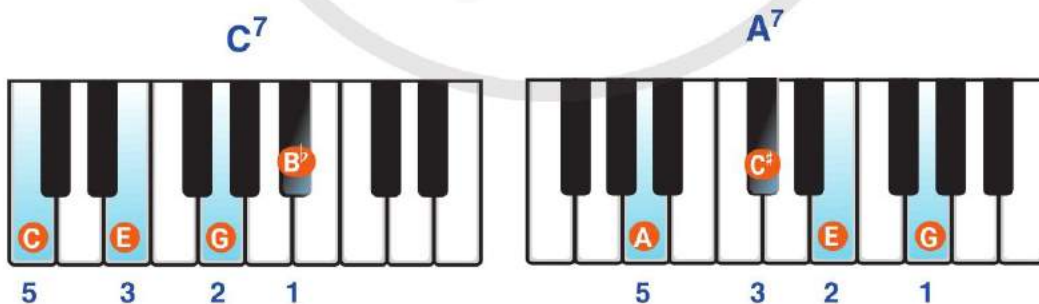
- ✓ Lựa chọn tiết điệu và nhịp độ phù hợp.
- ✓ Đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.
 - + *Tay phải*: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kỹ thuật *staccato* của bè giai điệu.
 - + *Tay trái*: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đậm, chuyển hợp âm đúng nhịp.
- ✓ Thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

2. Đàn bằng tay trái các nhóm hợp âm theo sơ đồ

Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Luyện riêng từng hợp âm bằng tay trái, đảm bảo đúng số ngón.

- ✓ Sử dụng các thế bấm khác nhau của hợp âm, giữ âm chung của các hợp âm khi nối tiếp.
- ✓ Nối tiếp hợp âm từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp.

3. Thực hành hoà tấu

AULD LANG SYNE

Dân ca Scotland

Chuyển soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Vừa phải

Intro

DPDT 1

DPDT 2

DPDT 3

Flute

Harp

Strings

Ending

• Hướng dẫn thực hiện

✓ Lựa chọn tiết điệu và nhịp độ phù hợp.

+ Đàn phím điện tử 1: đàn riêng từng tay, sau đó ghép hai tay.

Tay phải: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kỹ thuật *staccato* ở đoạn 1.

Tay trái: thể hiện hợp âm cùng tiết điệu đậm, chuyển hợp âm đúng nhịp.

+ Đàn phím điện tử 2 và 3: thể hiện đúng cao độ, trường độ, số ngón tay, kỹ thuật trong các bè giai điệu bằng tay phải.

✓ Mỗi bè thực hiện từ nhịp độ chậm, sau đó tăng dần đến mức độ phù hợp; duy trì nhịp độ ổn định.

✓ Ghép các bè và điều chỉnh cường độ phù hợp để tạo nên sự hài hoà.

• Chia nhóm để luyện tập từng bè bài *Auld lang syne* theo đúng nhịp độ, sắc thái và các kí hiệu trong bài.

• Xác định vị trí sử dụng các chức năng phù hợp để điều khiển tiết điệu đậm: INTRO, FILL IN, MAIN A, MAIN B, ENDING,...

• Luyện tập hoàn chỉnh bài *Auld lang syne* với nhịp độ vừa phải $\text{♩} = 100$; thể hiện tính chất tự sự, lắng đọng của bài nhạc.

• Bảo quản, giữ gìn nhạc cụ sau mỗi lần luyện tập.

• Dàn dựng và biểu diễn hoà tấu bài *Auld lang syne*.

• Thực hành hoà tấu đàn phím điện tử với nhạc cụ gõ bài *The Blue Danube*.

THE BLUE DANUBE

Dân ca Scotland

Chuyển soạn: Tạ Hoàng Mai Anh

Nhanh vừa C G⁷

DPĐT 1

DPĐT 2

DPĐT 3

First system of musical notation. It consists of five staves: a single treble staff, a grand staff (treble and bass), and a double bass staff. The single treble staff contains a melody with notes and fingerings (1, 2, 3, 5). The grand staff contains chords and arpeggiated figures. The double bass staff contains a rhythmic pattern of eighth notes.

Second system of musical notation, starting with the chord label **Am** and ending with **C**. It follows the same five-staff structure as the first system. The melody in the single treble staff includes a triplet of eighth notes. The grand staff continues with harmonic accompaniment.

Third system of musical notation, starting with the chord label **Dm** and ending with **G⁷**. It follows the same five-staff structure. The melody in the single treble staff features a half note and a quarter note. The grand staff continues with harmonic accompaniment.

➤ Hướng dẫn thực hiện

- ✓ Xác định các vị trí và sử dụng các nút chức năng phù hợp để điều khiển tiết điệu đệm: INTRO, FILL IN, MAIN A, MAIN B, ENDING,...
- ✓ Biểu lộ cảm xúc khi đàn phù hợp với tính chất trữ tình nhịp nhàng, uyển chuyển của tác phẩm.
- ✓ Có thể sử dụng chức năng ghi âm trên đàn phím điện tử để tự luyện tập ghép bè.
- ✓ Điều chỉnh âm lượng để đảm bảo sự hài hoà khi ghép bè.
- ✓ Luyện tập hoàn chỉnh bài *The blue Danube* với nhịp độ nhanh vừa $\text{♩} = 120$; thể hiện tính chất vui tươi, trong sáng của bản nhạc.
- ✓ Lựa chọn các loại nhạc cụ gõ khác hoặc vận động cơ thể để hoà tấu bài *The Blue Danube*.
- ✓ Dàn dựng tiết mục biểu diễn bài *The Blue Danube* với hình thức tam tấu đàn phím điện tử cùng nhạc cụ gõ hoặc vận động cơ thể.

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Âm nhạc cung đình	Là loại hình âm nhạc chính thống, được xem là quốc nhạc, sử dụng để phục vụ cho các nghi thức triều chính và các cuộc tế lễ của triều đình; bên cạnh đó là phục vụ giải trí, thưởng thức nghệ thuật của tầng lớp quyền quý và Hoàng gia.	16
Ca Huế	Là một thể loại âm nhạc cổ truyền của xứ Huế nói riêng và Việt Nam nói chung, hình thành từ dòng ca nhạc dân gian và dòng ca nhạc cung đình, có tính chất chuyên nghiệp và bác học.	16
Chèo	Là một loại hình nghệ thuật sân khấu cổ truyền Việt Nam, phát triển mạnh ở khu vực đồng bằng Bắc Bộ, có đề tài phong phú, gắn gũi với đời sống sinh hoạt bình dân, nhất là ở vùng nông thôn.	16
Hát ca trù	(Còn gọi là hát cô đầu/ hát nhà trò) Là loại hình diễn xướng thính phòng của Việt Nam thịnh hành tại khu vực Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ, trong đó có sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa thi ca và âm nhạc, được giới quý tộc và trí thức yêu thích.	16
Hát dô	Hát dô thuộc thể loại dân ca nghi lễ, gắn liền với việc thờ thần Tản Viên Sơn Thánh, 36 năm mới tổ chức một lần ở xã Liệp Tuyết và Tuyết Nghĩa, huyện Quốc Oai, Hà Nội. Hình thức diễn xướng chủ yếu là xướng (một người hát) và xô (nhóm người hò theo). Ngoài các bài hát gắn với nghi lễ ca ngợi thần linh diễn ra ở trong đền, hát dô còn có hình thức múa hát bỏ bộ ngoài sân đền mô phỏng cuộc sống thường nhật của người dân trong cộng đồng.	16
Hát giao duyên	Là một loại hình âm nhạc dân gian có từ lâu đời, thể hiện tục hát đối đáp và tỏ tình giữa nam và nữ.	16

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Ngũ tấu	Hình thức trình diễn do năm người thể hiện một tác phẩm âm nhạc hoàn chỉnh độc lập, trong đó mỗi người đều có chức năng độc lập nhất định trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.	51
Song ca	Hình thức trình diễn hát do hai người thể hiện một tác phẩm thanh nhạc hoàn chỉnh độc lập, trong đó mỗi người đều có chức năng độc lập nhất định trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.	30
Song tấu	Hình thức trình diễn nhạc cụ do hai người thể hiện một tác phẩm âm nhạc hoàn chỉnh độc lập, trong đó mỗi người đều có chức năng độc lập nhất định trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.	44
Tam ca	Hình thức trình diễn hát do ba người thể hiện một tác phẩm thanh nhạc hoàn chỉnh độc lập, trong đó mỗi người đều có chức năng độc lập nhất định trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.	50
Tam tấu	Hình thức trình diễn nhạc cụ do ba người thể hiện một tác phẩm âm nhạc hoàn chỉnh độc lập, trong đó mỗi người đều có chức năng độc lập nhất định trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.	51
Trường ca	Là một thể loại thanh nhạc có cấu trúc lớn hơn ca khúc, gồm nhiều phần, đoạn, nhiều chủ đề diễn đạt một chủ đề thống nhất nhưng vẫn có tính độc lập nhất định.	33
Tuồng	Là một loại hình nghệ thuật sân khấu cổ truyền Việt Nam, phát triển mạnh ở khu vực Trung và Nam Bộ, thường có đề tài mang tính anh hùng, nghiêm trang.	16
Tứ tấu	Hình thức trình diễn nhạc cụ do bốn người thể hiện một tác phẩm âm nhạc hoàn chỉnh độc lập, trong đó mỗi người đều có chức năng độc lập nhất định trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.	50

Mục lục

Trang

LỜI NÓI ĐẦU 2

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH 2

PHẦN 1: KIẾN THỨC CHUNG 3

<i>Chủ đề 1.</i>	Non sông tươi đẹp	3
	Bài 1	4
	Bài 2	8
<i>Chủ đề 2.</i>	Khát vọng tuổi trẻ	11
	Bài 3	12
	Bài 4	17
<i>Chủ đề 3.</i>	Điệu hát quê hương	20
	Bài 5	21
	Bài 6	25
<i>Chủ đề 4.</i>	Giai điệu bốn phương	28
	Bài 7	29
	Bài 8	34
<i>Chủ đề 5.</i>	Mùa xuân	37
	Bài 9	38
	Bài 10	42
<i>Chủ đề 6.</i>	Cuộc sống muôn màu	45
	Bài 11	46
	Bài 12	52

PHẦN 2: LỰA CHỌN 54

HÁT 54

<i>Bài 1.</i>	Thực hành hát liền tiếng	54
<i>Bài 2.</i>	Thực hành hát nảy tiếng	58
<i>Bài 3.</i>	Thực hành hát luyện âm	62
<i>Bài 4.</i>	Thực hành hát lướt nhanh	66

NHẠC CỤ 70

<i>Bài 1.</i>	Thực hành kĩ thuật <i>non-legato</i> trên đàn phím điện tử	70
<i>Bài 2.</i>	Thực hành kĩ thuật <i>legato</i> trên đàn phím điện tử	74
<i>Bài 3.</i>	Thực hành kĩ thuật <i>staccato</i> trên đàn phím điện tử	79

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ 85

Chịu trách nhiệm tổ chức bản thảo và bản quyền nội dung:

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN – THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ tịch Hội đồng Quản trị: NGUYỄN NGÔ TRẦN ÁI

Tổng Giám đốc: VŨ BÁ KHÁNH

Biên tập viên:

NGUYỄN QUỐC TRIỀU

Trình bày bìa:

TRẦN TIÊU LÂM

Thiết kế sách:

VŨ HÀ

Sửa bản in:

ROÃN THỊ THUY
NGUYỄN THỊ CẨM TÚ

Trong sách có sử dụng một số hình ảnh trên internet. Trân trọng cảm ơn các tác giả.

ÂM NHẠC 11

Mã số:.....

ISBN:.....

In..... cuốn, khổ 19 x 26.5cm, tại.....

Địa chỉ:.....

Cơ sở in:.....

Số xác nhận đăng ký xuất bản:.....

Quyết định xuất bản số:..... /QĐ-..... ngày.../.../...

In xong và nộp lưu chiểu..... năm.....